

ZMDA SLOVENSKE GORICE 83

SLOVO PRVE IN PRIHOD DRUGE IZMENE BRIGADIRJEV

V soboto, 2. julija so odšli na svoje domove v Titovo Mitrovico, Goražde, Piran in Vič brigadirji prve izmene ZMDA Slovenske gorice 83. Poglejmo najprej, kako so bili uspešni na delovnih in ptujski in lenarški občini. V poprečju so dosegali 112,25 odstotno delovno normo, s tem da je bil v prvi dekadi uspeh precej slabši, kot v drugi dekadi. Brigadirji so imeli smolo tudi z vremenom, saj je večkrat deževalo. Kljub temu so opravili precejšnje delo. V Cerkevniku pri Lenartu so izkopali jarek za vodovod v dolžini 1.400 m, v ptujski občini pa so za drugo tlačno cono izkopali globlji in širši jarek v dolžini 900 m. Za vse to so opravili 12.000 norma delovnih ur, izkopali so 5.082 kubičnih metrov zemlje tretje kategorije zasipali in splanirali pa so 658 kubičnih metrov zemlje.

Na področju interesnih dejavnosti je v drugi dekadi prve izmene bilo čutili precejšen napre-

dek, vendar sinobena od brigadni prislužila priznanja akcije za in-

teresno področje; vse brigade so prejele le pohvale.

Dan pred zaključkom prve izmene so brigadirji opravili uspešen udarni dan v KS Boris Zihel v Ptuj, kjer so izkopali okoli 300 m jarka za vodovod.

V nedeljo, 3. julija so prispeli v Dornavo že brigadirji druge izmene letošnje akcije. Iz Beograda je prišla posebna študentska brigada univerzitetne konference in nosi ime »Mika Mitrović-Jarac«. Iz pobratene Arandelovca je prišla brigada »Milan Ilić-Čiča«; iz Trbovelj je prišla brigada »Ustanovnega kongresa KPS«; iz Celja pa brigada »Veljko Vlahović«. V drugi izmeni sodeluje še specializirana brigada Rdečega križa Slovenije. Ta brigada bo opravljala posebne naloge, med drugim bo v Leskovcu in na Polensaku deloval poseben brigadirski vrtec, brigadirji pa bodo v Halozah in Slovenskih goricah tudi pomagali starejšim in socialno ogroženim krajanom. Brigadirjem druge izmene ZMDA Slovenske gorice 83 želimo dobrodošlico in čimveč delovnih uspehov na obeh delovnih letih.

M. Ozmeč

IZ VSEBINE:

Pred problemi ne gre zapirati oči (stran 2)
Iz tabora mladih teritorialcev (stran 3)
To delo je premalo spoštovano (stran 5)
Program kulturnih srečanj je pripravljen (stran 7)
Prispevek h krepitvi družbene samozaščite (stran 8)

ZASEDANJE ZBOROV SO PTUJ

DELEGATSKI SISTEM, SOCIALNA POLITIKA, KMETIJSTVO!

Ta tri področja so bila osrednja tema razprav na skupnem zasedanju zborov ptujске občinske skupščine, ki je bilo v četrtek, 30. junija. Delegati so v razpravi nadaljnem razvoju delegatskega sistema in delegatskih odnosov obširnemu gradivu očitali nepreglednost in poudarili, da v njem ni predlogov za racionalizacijo metod in načinov dela delegatskih skupščin. Dejali so, da so gradiva še vedno preobširna in nerazumljiva, da pa jih zaradi tega na sejah kljub temu ni potrebno ponovno dobesedno povzemati v uvodnih referatih k posameznim točkam dnevnega reda. Sicer pa o tej razpravi poročamo v posebnem sestavku na 3. strani.

Informacijo o uresničevanju socialne politike v občini so delegati zborov obravnavali skupaj z delegati skupščine socialnega varstva. Predstavniki te skupščine in socialnih zavodov so opozorili na pereče probleme, ki so posledica pomanjkanja finančnih sredstev za izvajanje socialne politike in menili, da bi morali stanje na tem področju krepko spremeniti. K temu pa lahko velik delež prispevajo organizacije združenega dela z zagotavljanjem ustreznega socialnega in ekonomskega standarda zaposlenim. Delegati so sprejeli omenjeno informacijo skupaj s stališči občinskega sindikalnega sveta in občinske konference socialistične zveze.

K poročilu o izvajanju planov s področja kmetijstva ni bilo večjih pripomb, saj je komite za kmetijstvo že v uvodu opozoril na nekatere nepravilnosti, ki jih je treba odpraviti. Pač pa so delegati menili, da še vedno nismo storili vsega, da bi bila vsa kmetijska zemljišča dobro obdelana in dajala kar se da visoke tržne viške.

V nadaljevanju so sprejeli osnutek družbenega dogovora o višini samopriskpeva v občini Ptuj, odlok o zakloniških, poročilo o delu temeljnega sodišča Maribor v letu 1982 in predlog periodičnega delovnega načrta zborov v tretjem trimesečju. Obravnavali so tudi nekatera gradiva iz pristojnosti zborov republiške skupščine ter opravili volitve in imenovanja.

Po tej seji je bilo še skupno zasedanje zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti. Delegati so sprejeli osnutek odloka o prenehanju lastninskih in drugih pravic na zemljiščih, potrebnih za izgradnjo na območju zazidalnega načrta obrtne cone I. Sprejeli so tudi štiri sklepe o izvemu zemljišč iz splošne rabe.

N. Dobljekar

PREDSEDSTVO OK ZKS PTUJ

O družbeni vlogi sredstev obveščanja

„Naša družba kot celota, delavski razred, predvsem pa zveza komunistov kot njegova avantgarda, je na sedanji stopnji razvoja pred zgodovinsko odločilno nalogo na področju izvajanja gospodarske stabilizacije, delovanja in nadaljnega razvoja socialističnega samoupravnega političnega sistema in delegatskih razmerij, za krepitve bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti za neodvisno in varno prihodnost naše domovine. Pri tem ima celotno področje obveščanja, zlasti še sredstva javnega obveščanja, izredno pomembno vlogo. Enako kot je ZKS iz svoje zgodovinske vloge odgovorna za celotne razmere v družbi, je odgovorna tudi za področje informiranja, ki je dejavnost posebnega družbenega pomena.“

Tako je med ostalim zapisano v uvodu obširnega gradiva, ki ga je za razširjeno sejo predsedstva OK ZKS Ptuj pripravila komisija za agitacijo, informiranje in propagando pri občinskem komiteju. Ta seja je bila prejšnjo sredo, 29. junija v sejni dvorani na magistratu v Ptuj. Poleg članov predsedstva OK ZKS so na seji sodelovali še predsedniki komisij in odborov za obveščanje pri ostalih družbenopolitičnih organizacijah in člani OO ZKS Zavoda Radio-Tednik.

Kot je v uvodu poudaril Franc Fideršek, predsednik komisije pri OK ZKS, je bil namen vsebine gradiva v tem:

— da poskušamo v našem neposrednem okolju čim bolj dosledno in konkretno zagotoviti uresničevanje sklepov 6. seje CK ZKS, ki je obravnavala idejna gibanja, probleme in pojave na področju informiranja in propagande in iz tega povzete naloge ZKS;

— da poskušamo zastaviti smer uresničevanja tistega dela nalog iz sklepov 7. seje CK ZKS, ki se nanašajo na vprašanja kadrovske politike v sredstvih javnega obveščanja;

— da začnemo konkretno uresničevati nekatere še ne uresničene sklepe skupne seje OK ZKS Ptuj in predsedstev ostalih DPO z dne 4. marca 1981;

— da spodbudimo politično aktivnost, ki je nujno potrebna, če hočemo zagotoviti uresničevanje zakona o družbenem sistemu informiranja, in da prispevamo svoj delež k razpravi o nadaljnjem razvoju političnega sistema socialističnega samoupravljanja, povezano z razvojem delegatskega sistema in delegatskih odnosov.

Ta namen je bil tudi dosežen, saj so v razpravi ugotovili, da je v gradivu nanizanih veliko konkretnih nalog komunistov na področju podružbljanja sredstev javnega obveščanja, nalog v OZD in v krajevnih skupnostih, posebej še OO ZKS Radio-Tednik, kadrovske problematike v sredstvih javnega obveščanja, urejanja materialnega položaja radia in Tednika ter spleta nalog s področja družbenega sistema informiranja, zato so sklenili, da je treba gradivo v celoti objaviti v glasilu občinske organizacije ZKS Vesti, in se ga s tem da v javno razpravo. Konkretno je predsedstvo OK ZKS Ptuj sklenilo:

— da javna razprava o nalogah, ki so nakazane v gradivu traja do 15. septembra 1983;

— da vse družbenopolitične organizacije v občini, v OZD in v krajevnih skupnostih do tega datuma pripravijo operativne programe uresničevanja nakazanih nalog in

— da bo občinski komitej ZKS Ptuj koncem septembra 1983 ocenil, kako so komunisti pristopili k uresničevanju nakazanih nalog na področju javnega obveščanja in družbenega sistema informiranja.

-11

SREČANJE REZERVNIH VOJAŠKIH STAREŠIN JUGOSLAVIJE

Od 30. junija do 2. julija je v SAP Vojvodina potekalo 13. Srečanje rezervnih starešin Jugoslavije, pomembna in tradicionalna manifestacija bratstva in enotnosti.

Gostitelji, rezervni vojaški starešine Vojvodine, so izredno toplo in gostoljubno sprejeli 1100 starešin iz socialističnih republik in SAP Kosovo. Tako je bilo tudi v Vršču, Beočinu in Novem, Sadu kjer so bili na obisku rezervni starešine iz Slovenije. Med bivanjem so obiskali spominska obeležja iz NOB, izmenjali izkušnje pri delu na obrambnem področju, obiskali nekatere delovne kolektive ter se srečali z borci, mladino in občani. V soboto, 2. julija so se gostje in gostitelji skupaj udeležili

Rezervni starešine so bili v vseh krajih izredno toplo in prisrčno sprejeti (foto I. kotar)

zaključne prireditve letošnjih srečanj pri Spomeniku svobode na Irškem venci, v osrčju Fruške gore.

Po uvodnem pozdravu predsednika vojvodinskih rezervnih starešin Vukašina Bivolarevića — Volfa, so množično borcev, brigadirjev, občanov in udeležencev letošnjih srečanj govorili Đuro Lončarević, predsednik predsedstva ZK ZRVSJ, generalpolkovnik Dane Petković, namestnik zveznega sekretarja za ljudsko obrambo in Petar Matić — Dele, član predsedstva CK ZKS.

I. kotar

DRAGOSLAV MARKOVIĆ

Na seji predsedstva CK ZKS, ki je bila 30. junija v Beogradu, je bil za predsednika predsedstva CK ZK Jugoslavije z enoletnim mandatom izvoljen DRAGOSLAV MARKOVIĆ iz SR Srbije. Ob tem je predsedstvo CK ZKS izreklo tudi priznanje Mitji Ribičiću za uspešno opravljanje dolžnosti predsednika v minulem obdobju.

Dragoslav Marković je bil rojen leta 1920 v občini Sopot v SR Srbiji. Član KPJ je postal že leta 1939, pred vojno je študiral medicino, je nosilec partizanske spomenice 1941 in številnih drugih visokih odlikovanj. Po osvoboditvi je opravljal številne odgovorne dolžnosti v SR Srbiji in v federaciji, med drugim je bil član predsedstva SR Srbije,

predsednik skupščine SFRJ in član predsedstva CK ZK Jugoslavije.

Dragoslav Marković, predsednik predsedstva CK ZKS

BOJAN POLAK

Pred nedavnim je bil izvoljen za predsednika Zveze združenih borcev NOV Jugoslavije z enoletnim mandatom BOJAN POLAK, rojak z našega območja. Rojen je bil decembra 1919 v Ormožu. V NOV se je vključil že leta 1941, bil je prvi poveljnik Notranjskega odreda. Sercejeve brigade, prve slovenske brigade VDV, narodni heroj, neustrašen komandant Sjenka Knap.

Bojan Polak, generalmajor je po odhodu iz JLA opravljal vrsto odgovornih dolžnosti, od zveznega in republiškega poslanca in delegata, od vodilnega telesnovega med nastopajočimi skupinami. Opremljeni z rekviziti oz. orodji vinogradniških delavcev, so bili nekaj posebnega za številno koroško publiko, ki je prisostvovala nastopu FS in izvedbi koroške očetni.

Ormoško občino pa sta predstavljali folklorni skupini iz Obreža in Podgorca. Obrežani slavijo letos 10-letnico delovanja. Podgorci pa so mlajša skupina in so z marljivim delom že poželi uspehe na dosedanjih nastopih.

Bojan Polak-Sjenka Knap

FOLKLORNA REVIIJA V DRAVOGRADU

V nedeljo 3. julija je bila v Dravogradu folklorna revija na kateri so nastopale FS podravsko-pomurske regije in sicer iz vsake občine omenjenega območja. Prireditve je bila združena tudi s koroško očetjo, kjer so se poročili pari iz vseh štirih koroških občin. Ptujsko občino so zastopali na tej prireditvi plesalci FS „Vinko Korže“ iz Cirkove, ter ljudski pevci „Kopači“ iz Podlehnik. Zlasti zadnji so vzbujali posebno pozornost med nastopajočimi skupinami. Opremljeni z rekviziti oz. orodji vinogradniških delavcev, so bili nekaj posebnega za številno koroško publiko, ki je prisostvovala nastopu FS in izvedbi koroške očetni.

Ormoško občino pa sta predstavljali folklorni skupini iz Obreža in Podgorca. Obrežani slavijo letos 10-letnico delovanja. Podgorci pa so mlajša skupina in so z marljivim delom že poželi uspehe na dosedanjih nastopih.

OP

PTUJSKA BRIGADA SE VRAČA V NEDELJO

Mladinska delovna brigada Dušana Kvedra, ki je sodelovala na zvezni mladinski delovni akciji Partizanski put v Vojvodini, bo prispela na Ptuj v nedeljo okoli devete ure dopoldne. Ustavili se bodo pred magistratom, — toliko za tiste, ki že težko pričakujejo svoje brigadirje.

danica petrovič

DROBNO GOSPODARSTVO

KAKO DO OBRRTNEGA LOKALA IN ŠE KAJ ...

Zadnji čas posvečamo drobnemu gospodarstvu vedno večjo pozornost. Jasno smo zastavili globalne politične usmeritve, toda ob tem je kaj hitro jasno, da še nobene obrtne proizvodnje ni razvijala politična direktiva, če ji niso sledili primerni gospodarski ukrepi. Tudi v naši družbi se vedno bolj zavedamo pomembnosti majhnih gospodarskih enot, ki predstavljajo glavno vodilo tehnološkega napredka in novega zaposlovanja. Ob tem se je potrebno tudi zavedati, da drobno gospodarstvo tudi ne predstavlja bližnjice iz ekonomskih kriz, ampak je dolgoročni sestavni del vsake oblike proizvodnje.

Obrti smo naložili velike naloge, predvsem je tu izvoz, potem vir novega zaposlovanja itd. Dodali smo tudi, da ima največje možnosti v zaposlovanju zasebna obrt. Analize so namreč pokazale, da sedaj v povprečju zaposluje vsak obrtnik le enega delavca, čeprav mu zakon dovoljuje pet (bile so razprave, da bi lahko deset, vendar je vse skupaj ostalo pri razpravi). Glavna ovira hitrejšega razvoja obrti je poslovni prostor, druga so veliki prispevki za samoupravne interesne skupnosti. Toda mi se bomo lotili poslovnih prostorov, — kako do njih?

Prva postaja do odgovora je bilo obrtno združenje Ptuj. Danes imamo v občini Ptuj 507 rednih in 192 popoldanskih obrtnikov. Od slednjih bi jih v redno obrt lahko prešlo kar 40, če bi imeli ustrezne poslovne prostore. Pri obrtnem združenju pa tudi najbolj vedo, katere obrti v Ptujju najbolj primanjkuje in ki bi glede na deficitarnost imele tudi prednost pri ureditvi lokala.

POVEČALI BI ŠTEVILO OBRRTNIKOV, ČE BI BILI NA VOLJO USTREZNI PROSTORI

Mirko Bezjak, predsednik izvršilnega odbora je na naše vprašanje odgovoril:

„Glede ureditve poslovnih lokalov v v starem delu mesta smo imeli že več razgovorov. Nekateri poslovni prostori so preurejeni v stanovanja in zato več ne ustrezajo potrebam obrti in bi jih bilo potrebno preurediti. Te bi potem nudili predvsem združenju, ki se zanimajo za razvoj uslužnostne obrti.

Potreben bi bil natančni pregled potencialnih prostorov za potrebe obrti. To bomo sestavili skupaj s krajevno skupnostjo. To je nujno, če želimo imeti usklajen razvoj obrti.

Določene načrte ste imeli tudi v zvezi z ureditvijo obrtne cone. Kako je sedaj s tem?

„V letu 1982 smo imeli v zvezi s ureditvijo obrtne cone velike načrte. Pripravili smo idejne projekte; izdelan pa je tudi okvirni načrt. Cono bi naj uredili v obliki industrijskih hal. Zemljišče, na katerem naj bi uredili cono do danes še ni razlašeno. Vendar bi bilo nujno, da se čimprej uredi že zato, da pričnemo s proizvodnjo takih izdelkov, ki jih še danes uvažamo in ki jih ne moremo pravočasno osvojiti in to predvsem zaradi pomanjkanja določenih prostorov. Nekateri sicer imajo določene manjše prostore, vendar danes ne

ustrezajo predpisom zlasti glede višine.

Kakšne naloge ima pri ureditvi prostorov odbor za drobno gospodarstvo pri izvršnem svetu skupščine občine Ptuj. O tem je njegov predsednik Simon Pešec povedal:

PROBLEM POSLOVNIH PROSTOROV JE ŠIRŠI PROBLEM

„Problem poslovnih prostorov ni le občinski, temveč tudi slovenski. Primanjkuje primernih prostorov za vse vrste obrti.

V splošno pomanjkanje poslovnih prostorov pa prispevajo svoj delež: neustrezno izkoriščeni poslovni prostori v starejših soseskah (mestna središča), kar je v tesni zvezi z višino najemnine za te lokale; neustrezno projektiranje in mnogo predragi prostori v pritličju stanovanjskih objektov; dragi in zapleteni postopki pri pridobivanju urbanistične in gradbene dokumentacije, saj je potrebno do 30 različnih soglasij za gradnjo poslovnih prostorov; zapleteni postopki pri pridobivanju dovoljenj za rekonstrukcije in adaptacije; togi in neživljenski predpisi o poslovnih prostorih, ki jih izdajajo različne inšpekcijske službe.

Na področju politike zagotavljanja poslovnih prostorov je potrebno delovati na različnih področjih, to smo ugotovili tudi v odboru za drobno gospodarstvo.

Te aktivnosti se prepletajo z nalogami stanovanjske skupnosti, ki mora še letos izdelati dolgoročni program o urejanju lokalov v starem delu mesta Ptujja za potrebe drobnega gospodarstva. Izdelati pa je potrebno tudi analizo o razpoložljivih lokalih ne glede na trenutno angažiranost ali so sedaj zasedena s skladišči ali stanovanji.

POSLOVNA ENOTA KBM V PTUJU LANI ZA OBRTO BLIZU SEDEM MILIJONOV DINARJEV

O tem je Hilda Arko, referent za malo gospodarstvo v poslovni enoti povedala:

„Poslovna enota kreditira nakup, gradnjo in adaptacijo poslovnih prostorov. Obstojajo tri oblike kreditiranja in sicer z namenskim varčevanjem dinarskih sredstev (na tem je poseben poudarek), pridobivanje kredita kot redni obrtnik, ki tudi sam zagotavlja polovico predračunske vrednosti predvidene investicije ter kreditiranje na podlagi prodaje deviznih sredstev.

Ce nastopi obrtnik z lastno investicijo, lahko dobi največ do 1,25 milijona dinarjev kredita za deficitarno obrt in 500 tisoč dinarjev za ostale naložbe; pri prodaji deviznih sredstev je znesek 2,5 milijona dinarjev za deficitarne dejavnosti ter milijon dinarjev za ostale naložbe. Pri namenskem varčevanju pa si višino kredita „skroji“ višino kredita sam obrtnik, odvisno pa od dobe varčevanja in višine sredstev, ki jih varčuje.

V lanskem letu in do 30. 6. letos smo za vse tri namene odobrili 6.750.000 dinarjev.

Določene naloge pri ureditvi lokalov ima tudi samoupravna stanovanjska skupnost občine

Ptuj. O tem je Franc Ivanuša povedal:

„Pri samoupravni stanovanjski skupnosti občine Ptuj imamo trenutno 62 zahtevkov za poslovne lokale, od tega je kar 41 zahtevkov za deficitarno obrt. V zadnjem četrtletju 1982 je skupnost oddala dva lokala; letos tudi že prostor za šiviljski butik; v pripravi sta še dva poslovna prostora za opravljanje obrtne dejavnosti s področja vodovodnih instalacij in lesne stroje; usposobili pa bomo še dva poslovna prostora, za katere ima skupnost tudi že zagotovljena sredstva.

Stanovanjska skupnost trenutno razpolaga z obdelavo v kareju 9, to je med Vošnjakovo, Jadransko, Cankarjevo in Prešernovo ulico, kjer je nekaj zelo lepih in dobrih lokacij za razne obrti; vendar je obdelava šele v osnutku. Ta dokumentacija mora biti še dopolnjena v skladu z družbenim dogovorom o prenovi mestnega jedra z ostalo tehnično dokumentacijo.

POTREBEN BO NAČRTNEJŠI PRISTOP

To pa bomo lahko dosegli le z združevanjem namenskih sredstev za to dejavnost. Pogojeno pa je to še z izdelavo zazidalnega načrta starega mestnega jedra.

Trenutno skupnost poskuša reševati vloge na ta način, da sama s sredstvi amortizacije pridobi nadomestna stanovanja in prostore, ki so sicer neprimerni za stanovanje, za obrtno dejavnost pa primerni. Sredstva za adaptacije so odvisna od same sposobnosti

bodočega obrtnika in seveda od želja po ureditvi.

V zadnjem času se je večja možnost pojavila v Prešernovi ulici, kjer je krajevna skupnost, ki sanira ulico v dogovoru s komunalno in stanovanjsko skupnostjo „položila“ tudi vso ustrezno infrastrukturo, torej tudi možnost za priključitev močnejših električnih priključkov v posameznih prostorih. Vendar se bo to izvajalo postopoma po vsej verjetnosti dva do štiri poslovne prostore na leto. Tudi slednje je namreč odvisno od števila nadomestnih stanovanj, ki jih stanovanjska skupnost mora v teh primerih pridobiti.

Zagotoviti nadomestno stanovanje pa pomeni angažirati 2 milijona dinarjev. Vemo pa, da obrt, posebej, če je deficitarna, teh sredstev ne more zagotoviti. Ob tem, da mora obrtnik še vložiti od 500 tisoč do milijon dinarjev za novi poslovni lokal.

Iz vsega zapisanega sledi, da pot do poslovnega lokala ni lahka, da je potrebno premagati nešteto ovir. Izluščili smo lahko, da je med največjimi ovirami določena togost v predpisih, primanjkuje finančnih sredstev, dalje ni ustreznih, predvsem načrtnih razvojnih programov in še kaj. V občini se stvari premikajo na bolje, je precej obetavnih sklepov; njih uresničitev pa pomeni resnični in ne deklarativni razvoj obrti.

Majda Goznik

MESOKOMBINAT PERUTNINA PTUJ

Tudi kadrovske spremembe!

Če drugače ne bodo mogli preseči notranjih vzrokov za nedoseganje planiranega fizičnega obsega proizvodnje, bodo v Perutnini posegli po takšnih ukrepih. Tako so na torkovi problemski seji predlagali komunisti te delovne organizacije, ki so sicer vzroka doseženega nižjega fizičnega obsega proizvodnje v petih mesecih tega in celotnega preteklega leta zreducirali bolj ali manj na ugotavljanje in opravičevanje stanja ter na zunanje dejavnike.

Poleg tega pa so sprejeli nekaj predlogov, katerih uresničevanje bi naj prispevalo k izboljšanju stanja. Vsi so naravnani v smislu k danes spet popularni paroli — iščimo notranje rezerve. In prav je tako!

V Perutnini so sklenili, da bodo dosledno uresničevali odgovornost vsakega posameznega delavca in jo stopnjevali glede na njegovo delovno mesto. S sprotno informiranostjo delavcev bodo dosegli večjo motivacijo za produktivno in kakovostno delo. Z enotno akcijo vseh temeljnih organizacij — ki jih v povezanost tako ali tako sili narava proizvodnje, — bodo sproti ugotavljali vzroke in krivice za odstopanje od planiranih ciljev. Naizvajanje bo temeljilo na planu in normativih za doseganje plana, kar pomeni, da bo na primer 20-odstotno preseganje plana prineslo tudi toliko višje osebne dohodek in obratno. V nobenem primeru v Perutnini ne bodo pristali na nižanje normativov, saj bi to pomenilo, da izgubljajo primat, dosežen na jugoslovanskem trgu. Obiski v tujini, brez katerih si je težko predstavljati nadaljnji razvoj te delovne organizacije, morajo postati študijska potovanja s točno določenimi cilji. Če izpolnjevanje vseh teh ukrepov ne bo prineslo boljših rezultatov bodo seveda odgovornost nosili direktorji posameznih tozdov, saj so oni prvi odgovorni za uspešno proizvodnjo.

Pozitivni premiki se morajo pokazati že ob tritrtletju. Kajti, če proizvodnja že leto in pol konstantno pada, je treba kadre po temeljiti oceni njihovega dela zamenjati in postaviti na njihova mesta tiste, ki bodo kos nalogam.

V Perutnini se dobro zavedajo, da mora temeljiti proizvodnja na kvalitativnih osnovah. Hkrati pa tudi vedo, da še niso dokončno izkoristili lastnih strokovnih kadrov in proizvodnih zmogljivosti. Tu vidijo prave rezerve in seveda tudi na spodbujanju lastne inventivne dejavnosti. Strinjajo se, da morajo prav komunisti z lastnim zgledom doseči pozitivne premike. Lažje in dovolj učinkovito bodo to uresničili, če bodo enotni in dobro organizirani. Zato so že izdelali akt o ustanovitvi stalne akcijske konference komunistov, ki bi naj bila tista metoda dela, s katero bodo željene cilje dosegli. Dodati velja še, da bodo v Perutnini namenili precejšnjo pozornost izobraževanju vseh delavcev, saj je izobražen in osveščen delavec porok za uspeh delovne organizacije.

N. Dobljekar

PRED PROBLEMI NE GRE ZAPIRATI OČI

(nadaljevanje)

Morda se vam bo zdelo čudno, da sestavek o nadaljevanju aktivnosti za izboljšanje stanja v Tovarni glinice in aluminija Boris Kidrič, predvsem o ponedeljkovih in torkovih pogovorih prejšnjega tedna, naslovimo enako kot sestavek, ki je bil objavljen 23. junija. Za to smo se odločili, da ne bi ponavljali takrat zapisanega, temveč da od tam nadaljujemo, čeprav bo nekaj potrebno ponoviti.

Na dve zapisi trditvi smo dobili rahle očitke v TGA. Gre za zapisano, da so v delovni skupnosti skupnih služb pod ukrepom družbenega varstva zaradi kršenja dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka. Kršitev je zbor združenega dela SO Ptuj ugotovil na 13. seji, ki je bila 26. aprila. Zato je delovno skupnost pozval, da poračuna preveč izplačana sredstva za osebne dohodek od 1. julija letos. Torej ni šlo za ukrep družbenega varstva, temveč za poziv, če se držimo pravne formalnosti. V drugem primeru pa gre za zapisano, da so delavci dnevne izmene hale A v TOZD Proizvodnja aluminija delo opravili pred sestankom, ki je bil v sredo, 15. junija. Delovna skupina v tej temeljni organizaciji, ki je pripravila politično oceno odnosov, je ugotovila, da je bilo delo opravljeno po sestanku. V vsakem primeru, bilo je opravljeno.

Vrnimo se k aktivnostim v TGA.

V ponedeljek so se člani delovne skupine CK ZKS sestali s komunisti, ki delajo v Delovni skupnosti skupnih služb. Beseda je bila o razmerah v TGA in odgovornosti skupnih služb za sedanje stanje in aktivnostih za izboljšanje.

V torek pa so se člani delovne skupine, ki sta jo vodila Štefan Korošec in Ivo Marenc, skupaj s predstavniki občinskih družbenopolitičnih organizacij udeležili sestanka osnovne organizacije ZKS v TOZD Proizvodnja aluminija. Osnova za razpravo je bilo poročilo (analiza) posebne delovne skupine te osnovne organizacije o političnem stanju s predlogi ukrepov, dodali pa so tudi ugotovitve skupine občinskega sveta ZSS po pogovorih v vseh sindikalnih skupinah ter stališča in sklepe predsedstva OK ZKS Ptuj.

Vsebinske vsebine treh analiz se je na nekaterih področjih kar precej razlikovala, predvsem delovne skupine OO ZKS. Zato so se po posameznih področjih poenotili in analizo dopolnili ali spremenili. Ugotovitve so podobne tistim, ki smo jih zapisali v 24. številki Tednika. Gre za slabo delo osnovne organizacije in slabe medsebojne odnose, nezadostno informiranost, nezadovoljstvo zaradi tolikokrat obljubljenega, da ne uresničene modernizacije elektroliz ter odpravo težkih delovnih pogojev,

neuevjavljeno nagrajevanje in spodbujanje dela v težkih delovnih pogojih in kreativnega dela, slab posluš vodenih za zahteve delavcev, slabo sporazumevanje in dogovarjanje v delovni organizaciji, neizvajanje veliko prej sprejetih usmeritev, sklepov in stališč, skratka nazadovanje v razvijanju samoupravnih odnosov. Komisija v takšnih razmerah gotovo ni imela niti malo lahkega dela, vendar ga je opravila po najboljših močeh in tako pripravila dobro osnovo za razpravo. Res pa je, da ugotovitve niso nove. Če bi uresničili že veliko prej sprejete sklepe in usmeritve, zlasti OK ZKS, verjetno do takšnih dveh sestankov ne bi prišlo.

Kljub temu, da je bilo precej ponavljanja, je razprava pokazala, da v TGA gre na bolje. Ne gre pričakovati korenitih sprememb prek noči, vendar bo do izboljšanja prišlo z enotnim in zavzetim delom vseh zaposlenih. Ne deklarativnim, temveč neposrednim. Zato bodo podobne analize morali pripraviti komunisti v vseh osnovnih organizacijah TGA, kjer morajo še posebej ugotoviti, kdo je oziroma kdo zavira dogovarjanje in sporazumevanje, pa naj gre za plan, modernizacijo, delitev skupnega prihodka, nagrajevanje po delu in rezultatih dela. To pa pomeni tudi diferenciacijo med zaposlenimi, zlasti komunisti, saj vzroki za sedanje stanje niso samo v TOZD

Proizvodnja aluminija! Tako bo gotovo prišlo tudi do kadrovskih sprememb v vodstvih in tudi nižje. Razprave ob tem pa morajo biti argumentirane, napake dokazane in temu primerni tudi ukrepi, ob ustreznih kritiki in zlasti samokritiki, na katero velikokrat radi pozabimo.

Z diferenciacijo, ugotavljanjem odgovornosti, so začeli v delovni skupnosti skupnih služb in zlasti v TOZD Proizvodnja aluminija. Tako so po dolgi razpravi v tej OO ZKS nekaterim komunistom izrekli vzgojnopolične ukrepe, tri zadnje opomine pred izključitvijo iz članstva ZKS, opomin in nekaj kritik. V tej temeljni organizaciji se je našlo moči, da so ob pomoči delovne skupine odprli pot za začetek razreševanja odprtih vprašanj in diferenciacijo. Sedaj pa morajo komunisti s svojim delom dokazati, da se da delati tudi v zaostrenih pogojih. Podobna naloga čaka tudi komuniste v drugih TOZD. Opravljeno bodo čez mesec dni ocenili na akcijski konferenci. Nato pa se je potrebno tudi tako poenotiti na ključnih vprašanjih. Ob vsem tem pa nikakor in v nobenem primeru normalno delo v proizvodnji ne sme trpeti! Zagotovitev nemotene proizvodnje je seveda osnovna naloga.

I. kotar

KAJ PA POŠTENOST?

Zadnje čase vse več govorimo o liku komunistu, o liku delavca. Ob tem pa le malokdaj na glas povemo, kakšne vrline mora imeti pravi komunist, dober delavec. Komunist mora s svojimi moralnimi vrlinami, družbenim ravnanjem in osebnim zgledom, z besedo in dejanji pomagati pri uveljavljanju moralnih družbenih norm in socialistične solidarnosti med delovnimi ljudmi, skladno s cilji in načeli naše socialistične skupnosti. Z drugimi besedami povedano — v partiji in v naši družbi je prostor le za poštene delavce. Zakaj to poudarjamo? Zato, ker je v zadnjem času vse več kraj v organizacijah združenega dela. Vse več je tistih, ki žele na neopravičen in nizkoten način pridobiti dobrine, ki jih mora in lahko zaslužiti vsak s poštenim in odgovornim delom.

Nekateri trdijo, da se število kraj ni povečalo, ampak da so delavci organov za notranje zadeve pri odkrivanju kraj — majhnih in velikih — bolj uspešni kot prejšnja leta. V ptujski občini se je število ugotovljenih kaznivih dejanj s področja gospodarstva iz 59 v letu 1981 povečalo na 72 v letu 1982. Postaja milice pa ugotavlja, da tovrstnih kaznivih dejanj nihče ne prijavlja, raziskovanje pa zahteva posebno strokovno usposobljenost.

Ugotavlja, da še vedno ni pravega odnosa do družbenega premoženja in da okolje, iz katerega izhaja osumljenec, ki si je s krajo prilastil družbeno premoženje, takega osumljenca ne obsodi, temveč ga celo „pomiluje“. Drugače pa reagira okolica na osumljenca, ki je storil premoženjski delikt v škodo zasebnega premoženja. To pomeni da delovni ljudje in občani ne vrednotijo enako družbenega in zasebnega premoženja.

Iz povedanega jasno izhaja, da tudi tisti delavec, ki ve za krajo, pa o tem molči, ni pošten delavec. Res pa je tudi, da pošten delavec marsikdaj ne prijavi tatu zato, ker meni, da je to zanj slaba karakteristika. Neredno, slabo opravljeno delo in kraja prav gotovo niso karakteristika poštenega delavca, tudi zamožanje vsega tega ne. Poštenjak je pošten šele takrat, ko pove, da njegov sodelavec kraje! Saj organizacija združenega dela, ki ji kraje, ni nekaj imaginarnega. To so njegovi sodelavci — torej kraje njim in samemu sebi. In poleg vseh dejavnikov vzgoje in izobraževanja mora biti partija tista, ki ustvarja lik poštenega delavca.

N. Dobljekar

NA OBISKU V OBRATNI AMBULANTI V AGISU

„V obratni ambulanti imamo veliko dela ...“

Obratna ambulanta v Agisu je od leta 1981 samostojna in po organizacijski plati sodi v delovno skupnost skupnih služb te organizacije. Ambulanta skrbi za zdravje delavcev AGISA. Agrosredstva in tamovega obrata zavor v Ptuj. Do odcepitve TOZD Gumarna je ambulanta skrbela za zdravje okrog 2600 delavcev, sedaj je ta številka nekoliko nižja.

Ambulanta opravlja kompletno zdravstveno varstvo, to pomeni, da poleg kurative, opravlja tudi preventivne — varovalne preglede. Le-ti pa so lahko občasni (pred nastopom dela) ali po daljši prekinitvi ali odsotnosti z dela, pa tudi po takih poškodbah, ko delavci več niso sposobni za svoje prejšnje delo.

V letu 1982 so v ambulanti ugotovili prek 3000 bolezenskih stanj, poleg tega je bilo 146 boleznih, ki niso v zvezi z delom. Tristo poškodb je bilo v zvezi z delom, 542 pa še drugih vzrokov boleznih, ki v prejšnjih kategorijah niso označene. Največ je bilo boleznih dihalnega trakta, poleg tega iz-

stopajo tudi bolezni mišic in revmatična obolenja (v letu 1982 je bilo 325 primerov). V preteklem letu so v ambulanti zabeležili tudi epidemijo gripe; pri tej pa so opravili 1277 pregledov.

Obratni zdravnik je dr. Rajko Brglez in sicer od 1981, ko je odšel v pokoj prejšnji zdravnik dr. Ante Mileta. Po predstavitvi ambulante, je dr. Rajko Brglez odgovoril na več vprašanj.

Ambulanta beleži podobne podatke, kot druge obratne ambulante, večjih odstopanj ni. Pomeni to, da imate opravka z zdravo populacijo?

„Ne bi mogel reči, da je naša populacija precej zdrava, ker veliko pacientov prihaja na pregled zato, ker potrebuje bolniški stolec, ne pa samo zaradi tega, ker so bolni.“

V tem primeru je delo obratnega zdravnika precej težko. To pa zato, ker v prvem primeru ne smemo škodovati delavcu, ne smemo dovoliti, da bi se njegovo bolezensko stanje poslabšalo; v drugem primeru pa ga spet ne smemo pustiti predolgo doma, ker

bi zaradi tega imela delovna organizacija materialno izgubo. V naši ambulanti se je namreč število bolezenskih izostankov po menjavi zdravnika povečalo za 1 odstotek in sicer od 5 na več kot 6 odstotkov. Ta porast pa je vplival na večjo materialno obremenitev delovne organizacije.

Takšno stanje je narekovalo sprejem raznih ukrepov — poznamo jih kot stabilizacijske ukrepe. Začeli smo iskati vzroke za večji izostanek; sedaj pa se že kažejo prvi uspehi naše aktivnosti, saj se bolezenski izostanki znižujejo.

Kako pa je organizirano delo v obratni ambulanti?

„Naša ambulanta ima ločeno splošno medicino in zobno ambulanto. V splošni medicini sta zaposleni dve srednji medicinski sestri in zdravnik; imamo samo dva delovna prostora, kar delo utesnjuje, prav tako pa ne moremo dosegati tiste kvalitete, ki bi jo lahko, če bi imeli boljše delovne pogoje. Tako na primer še samo dajanje injekcij in obvezovanje je skoraj onemogočeno v času, ko

zdravnik pregleduje paciente, ker pač nimamo dveh ločenih prostorov.

Zdravnik v obratni ambulanti ima na skrbi tudi ostalo delo v ambulanti in sicer preventivno zdravstveno varstvo, ko nadzoruje delovni proces in ugotavlja možnosti večjih poškodb, daje nasvete službi varstva pri delu; skrbi mora za razporejanje nastalih invalidov, ki jih pošilja tudi na invalidsko komisijo.

Povrnitvi z invalidske komisije, skrbimo za invalida dalje. Tako ga skupaj s socialno delavko in inženirjem varstva pri delu razporejamo na ustrezno delovno mesto — nova dela.

Sodelujemo tudi pri razreševanju raznih problemov, ki nastajajo v delovnem okolju v zvezi s prehrano ali higieno. Naše delo je zelo obsežno in za takšno število delavcev, kot jih je pri nas, predvsem za enega zdravnika, veliko obremenitev. Tudi vsega predpisane zaradi tega ne moremo uresničiti. Če bi bila dva, bi predpisano zdravstveno varstvo lahko v celoti uresničevala. MG

IZ TABORA MLADIH TERITORIALCEV V TURNIŠČU

MLADI SPOZNALI DEL VOJAŠKEGA ŽIVLJENJA IN VOJAŠKE ORGANIZACIJE

»Ena od pomembnih nalog teritorialne obrambe je, da vključuje v svoje vrste tudi mladino. Mladino, ki je željna, da se usposablja za obrambne priprave in ki se usposablja za obrambo svoje domovine.

Pri tem mladi pokažejo visoko stopnjo svoje pripadnosti naši socialistični samoupravni družbi. Občinski štab teritorialne obrambe občine Ptuj vsako leto vključi v svoje vrste določeno število mladincev in mladink glede na možnosti.

Te mladince potem tudi na ustrezen način — v obliki taborjenja — usposobi za izvajanje obrambnih nalog. V razmeroma kratkem času mladina v taboru teritorialne obrambe spozna osnovne naloge in se usposobi v osnovnih nalogah za obrambo domovine.

Tako je tudi letos potekala akcija, ki sta jo skupaj vodila občinski štab TO, občinska konferenca ZSMS Ptuj; pri tem pa je sodeloval tudi aktiv predavatelj pouka oziroma predmeta obrambe in zaščita v srednješolskem centru Ptuj; z namenom, da se pripravi vse potrebno za usposabljanje »letošnjih teritorialcev.

Mladina, ki se je prijavila za vstop med mladince prostovoljce v enotah TO, je postavila svoj tabor za obrambo usposabljanje v Turnišču, kjer so v obliki taborjenja prebili štiri dni. Svoje taborjenje pa so mladi zaključili s svečano zaobljubo, ki so jo dali v četrtek, 30. junija, je povedal Jože Perko, komandant občinskega štaba TO občine Ptuj.

Med štiridnevno taborjenje so se mladi veliko naučili. Spoznali so osnovni utrip življenja in dela vojaške organizacije. Poleg

strokovnega usposabljanja, so razvijali tudi proste aktivnosti, se povezovali s krajevno skupnostjo Turnišče in se prilagajali življenju v »organizaciji.«

Komandant tabora v Turnišču je bil Stane Žitnik, ki je predstavil strokovno delo v taboru:

Tabor v Turnišču je tudi letos uspel

foto: OM

»Strokovno delo smo načrtovali v skladu z letnim načrtom usposabljanja v teritorialni obrambi in tabor organizirali po hierarhični vojaški lestvici. Organizirali smo štab za poveljevanje, povabili smo dva rezervna oficirja, ki sta vodila vsak svojo skupino; pri poveljevanju nižjih skupin oziroma oddelkov sta sodelovali dve mladinki razvodnici, ki sta opravili seminar na Pohorju in dva mladince prostovoljca, ki sta že opravila seminar za vzgojo mladincev-prostovoljcev.

Vzgoja je imela osnovni namen, da mladinci-prostovoljci pridobijo osnovno znanje pri pehotni

oborožitvi, osebni pehotni oborožitvi, kot tudi v postrojilnih, taktičnem urjenju, glavni poudarek pa je bil, da se spozna osnovno delovanje vojaške organizacije na terenu — od štaba pa do slehernega mladincev-prostovoljca, ki jim jetakousposabljanje prav pri-

prava na služenje vojaškega roka. Pri mladinkah prostovoljkah pa poskušamo zagotoviti, da nadaljujejo z usposabljanjem, pa naj gre za izobraževanje v centru v Pekrah ali pa celo, da nadaljujejo oziroma služijo vojaški rok ali pa gredo v šolo za rezervne oficirje.

Za štiri dni taborjenja je bilo predvidenih 30 ur strokovnega usposabljanja.

V nadaljevanju našega obiska v taboru v Turnišču smo sredi dela zmotili Zvoneta Zinrajha, ki je odgovarjal za proste aktivnosti mladincev-prostovoljcev. Med drugim je povedal:

»V ponedeljek, 27. junija smo

postavili šotore in uresničevali program športnih aktivnosti. Povezali smo se z občani KS Turnišče in osnovno organizacijo ZSMS Turnišče; v torek smo imeli prav tako športne aktivnosti. Organizirali pa smo tudi pogovor z nekdanjimi borci. Obiskali smo še nekatere pomnike NOB. Za zaključek tabora smo pripravili sprejem za starše in druge, ki jih zanima življenje v takem taboru.

Moja naloga kot političnega komisarja je bila predvsem, da sem skrbel za družbeno-politično delo mladincev in mladink. Mladim pa sem predstavil tudi delo aktivov ZSMS v TO.

Kako pa ste organizirali informiranje v času tabora?

»V okviru programa interesnih dejavnosti smo se dogovorili, da poskrbimo za stenski časopis. Tako, da smo se lahko predstavili tudi drugim.«

Ob koncu še beseda udeležencem tabora:

Stanko Šumenjak: »Letos sem prvič na takem usposabljanju. Vtisi so ugodni. Veliko je prostega časa, dosledno se »držimo« sprejete urnika.«

Nataša Knupč: »V TO sem približno tri leta. Večkrat sem bila že poklicana na razna taborjenja; bila sem tudi v Pekrah. z vsakega taborjenja sem nekaj »odnesla«. Spoznavanje orožja me je že od nekdaj pritegovalo. Na taborjenju spoznaš nove prijatelje...«

Metka Potočnik: »Tudi jaz sem že dobra tri leta v TO. Tudi mene veseli delo z orožjem; tu se utrjuje prijateljstvo. Bila sem že večkrat na takih usposabljanjih. Udeleženci tabora smo se vse dni dobro razumeli. Tudi življenje in delo smo organizirali tako, kot je bilo predhodno dogovorjeno.« MG

Prostovoljna teritorialna obramba v občini Ormož

Ze vrsto let organiziramo v občini Ormož prostovoljno teritorialno obrambo. Letos se je udeležilo tega 24 učencev in 6 predavateljev — starešin. Taobr je potekal v KS Ivanjkovci in sicer 28. in 29. junija. Program dela je bil zelo pester, saj smo spoznali prvi dan orožje, ki ga uporabljajo naše oborožene sile SFRJ in streljanje, v katerem smo poskušali postaviti dobre rezultate. Tovarši so zadani program dela z nami dobro obdelali, saj so nam snov predavali po etapah, da je bilo vse bolj jasno. Tudi sami smo različno orožje razstavljali in sestavljali in se ob tem tudi največ naučili.

Zvečer je sledilo srečanje z mladimi iz KS Ivanjkovci, ki so nam pripravili kulturni program, ob katerem pa je sodelovalo tudi nekaj gostov — borcev iz okoliških krajev iz NOB. Ob poteku kulturnega programa smo tudi spoznali zgodovino kraja v katerem smo se nahajali.

Drugi dan je sledil pohod iz KS Ivanjkovci v KS Velika Nedelja, kjer smo se srečali z mladimi na opravljanju vojaške dolžnosti izvensrednješolske mladine. Z njimi smo se pomerili v športnih disciplinah in sicer: v streljanju z zračno puško, nogometu in šahu. Po končanih tekmovanjih smo se odpravili k spomeniku v Veliko Nedeljo, kjer smo tisti, ki smo prvič bili v taboru dali svečano izjavo in sprejeli knjižico TO. Mladi si še želimo takšnih srečanj in posebno še, da bi se TO udeležilo večje število mladih.

Darinka Plohl

SKUPNO ZASEDANJE ZBOROV SO

SKRB ZA NADALJNI RAZVOJ DELEGATSKEGA SISTEMA

Razprava na skupnem zasedanju zborov skupščine občine Ptuj o nadaljnjem razvoju delegatskega sistema in delegatskih odnosov je samo potrdila prejšnje razprave v delegacijah, v delovnih telesih občinske skupščine in v družbenopolitičnih organizacijah, da je samoupravljanje in delegatski sistem edina možna pot nadaljnega razvoja naše družbe, vseh nas, to je delavskega razreda, delovnih ljudi in občanov. Delegati niso izhajali samo iz načelnih ugotovitev in predlogov, temveč predvsem iz konkretnih razmišljanj, kaj v našem sistemu izboljšati, dopolniti in spremeniti, da bo delegatski sistem kot sestavni del socialističnega samoupravljanja resnično zaživel in deloval kar najbolj učinkovito.

K obširnemu gradivu in stališčem odborov posameznih zborov občinske skupščine, (o tem smo že pisali) so delegati dobili na mizo še stališča skupne seje predsedstev občinskega sveta ZSS Ptuj in občinske konference SZDL Ptuj in stališča skupne komisije samoupravnih interesnih skupnosti. V obeh gradivih je dan poudarek konkretnim nalogam in predlogom, kaj je treba narediti v občini, v krajevnih skupnostih in v organizacijah združenega dela, da bo delegatski mehanizem deloval brezhibno, da bo v njem in skozi njega lahko vsak delovni človek in občan uresničeval in usklajeval tako svoje osebne kot skupne družbene interese.

V uvodni razpravi je Franc Tetičkovič, predsednik skupščine občine Ptuj najprej opozoril na širok odmev in razpravo, ki ga je bilo deležno gradivo za to točko dnevnega reda. Za tem je opozoril na nekatere slabosti, zlasti smo v dosednji praksi nudili premalo pomoči delegacijam pri obravnavi gradiv za sejo, saj predlagane odločitve niso bile vedno dovolj podkrepjene z argumenti. Prav tako ni bilo zadostne povezanosti med občinsko skupščino in skupščinami samoupravnih interesnih skupnosti.

Svoja uvodna razmišljanja je Franc Tetičkovič sklenil z usmeritvami delovanja skupščine in njenih teles za nadaljnji razvoj delegatskega sistema tako v občini kot širše. Pri tem gre za vlogo občinske skupščine kot konference delegacij za usmerjanje delegatov za zborni republiške skupščine, za oblikovanje stališč delegatov v svetu podpravnih občin in podobno. Gre tudi za večjo racionalizacijo dela, ki jo vidi zlasti v krajših in bolj problemso zastavljenih poročilih in gradivih, ki morajo biti tudi jezikovno razumljivejša, pa tudi uvodi k posameznim točkam dnevnega reda naj bodo krajši. Predlagal je tudi imenovanje delovne skupine, ki bi naj pripravila usmeritve in stališča za nadaljnje delo na tem področju, upoštevajoč vse predloge in pobude.

Za tem se je razvila živahna in konkretna razprava. V njej je sodelovalo 13 delegatov, od tega 3 iz zbora združenega dela, 5 iz zbora krajevnih skupnosti, 3 iz družbenopolitičnega zbora in 2 iz zbora za socialno varstvo. Nekaj poudarkov iz razprave:

Več skrbi obveščanju delegatov in vseh občanov, zato naj bodg iz obširnih gradiv pripravljeni krajši vsebinski povzetki, gradivo naj bo ustrezno predstavljeno tudi v Tedniku, kjer bi moral biti tudi prostor za povratno informacijo.

Vloga družbenopolitičnih organizacij v delegatskem sistemu, ki naj zagotovijo, da bodo delegati o svojem delu lahko redno poročali na zbori delovnih ljudi in občanov. Pomoč strokovnih služb delegatom pri opravljanju njihovih nalog, zlasti vloga tajnika samoupravnih organov v OZD in tajnika krajevne skupnosti.

Podrobneje oceniti delo konferenc delegacij, zlasti za skupščine SIS, ugotoviti vzroke za dosedanje slabosti in podvzeti potrebne ukrepe za boljše delo v bodoče.

Zagotoviti ustrezen sistem kontrole nad izvajanjem sprejetih stališč, priporočil, odlokov in sklepov.

Pri problemsko zastavljenih temah, ki bodo na dnevnih redih sej skupščine, bolj obravnavati našo perspektivo in naloge, ki iz tega izhajajo, manj pa zgubljati časa z analiziranjem preteklosti in opisovanjem več ali manj znanih dejstev.

Sicer pa je težko v krajšem sestavku zajeti vso bogastvo misli, ki so bile povedane v več kot 2 uri trajajoči razpravi o nadaljnjem razvoju delegatskega sistema in delegatskih odnosov. Skupina delegatov, vodilnih družbenopolitičnih in strokovnih delavcev, ki so jo ob zaključku razprave zbori soglasno imenovali, bo vse povedano na seji uskladila z že prej napisanim in strnila v enotni dokument kot konkretno usmeritev za boljše delegatsko odločanje.

FF

SREČANJE UPOKOJENCEV OBČINE PTUJ

V Zagojčih je bilo v nedeljo, 3. julija slovesno. Tega dne so se namreč srečali upokojenci ptujске občine, da proslavijo 4. julij — dan borca in 26. julij — dan upokojencev Jugoslavije. Pobudo za srečanje je dalo domače društvo oziroma njegov predsednik Ivan Vojsk, ki je tudi začel srečanje.

Slavnostni govornik je bil Franček Rogelj, predsednik zveze

društev upokojencev Jugoslavije. Aktualiziral je današnje družbene probleme in podrobneje osvetlil mesto in vlogo upokojencev danes. Poudaril pa je, da je le delo tisto, ki nas bo rešilo sedanjih težav. Upokojence občine Ptuj je seznanil še s programom letošnjega srečanja jugoslovanskih upokojencev, ki bo 23. julija v Trbovljah. Ob koncu je tudi pohvalil dejavnost upokojenskih društev pri nas, ki se bistveno

razlikuje od dejavnosti podobnih organizacij v drugih republikah.

Slovenska društva upokojencev namreč množično gojijo pesem, oživljajo različne oblike kulturnega, športnega in drugega delovanja.

Zato je srečanje jugoslovanskih upokojencev tudi prilžnost, da podobne kati delovanja zaživijo tudi v drugih republikah. Ob koncu srečanja v Zagojčih

je bil še bogat kulturni program. Veliko se je pelo, skratka bilo je lepo. Upokojenci se znajo veseliti, znajo pa tudi delati. To so dokazali v najtežjih dneh po vojni, to dokazujejo še danes. Upokojenci so tista generacija, ki je dala po vojni največ. Mladi danes težko govorijo o preteklosti, o žrtvah; vendar je potrebno; brez njihovih žrtev ne bi bilo današnjega razvoja. MG

Franček Rogelj govori zbranim upokojencem

Na srečanju so se društva upokojencev občine Ptuj tudi pobratila
Foto: OM

KS LESKOVEC

KONČALI SO PRAZNOVANJE

V haloškem Leskovcu so to nedeljo zaključili s prireditvami ob 6. krajevnem prazniku. Dopoldan so se sestali delegati družbenopolitičnih organizacij in skupščine krajevnе skupnosti na slavnostni seji, kjer je o razvoju in o bodočih nalogah leskovške krajevnе skupnosti govoril predsednik sveta Ivan Medved. Ob tej priložnosti so Franc Stopajnik, Janez Merc in Franc Kozel prejeli bronasti znak Osvobodilne fronte za požrtvovalno delo v krajevni skupnosti, posebej še pri organizaciji asfaltiranja cest v Strmec in Trdobojce.

Zatem so izvedli učenci osnovne šole kulturni program, s katerim so razveselili tudi krajane, ki so letos slavili 50. rojstni dan. Vsi ti so se namreč zbrali v nedeljo v Leskovcu in prišli so iz vseh koncev Slovenije, tudi z tujine, saj so nekateri na začasno delu v Nemčiji.

Omeniti velja tudi petkovo

prireditev v Veliki Varnici, kjer so vaščani Varnice in Brezove gore iz sosednje Hrvaške, predali namenu novi most. Zgradili so ga s prispevki krajevnе skupnosti in z lastnim prostovoljnim delom, krajani pa so prispevali tudi material. Potem ko je tajnika krajevnе skupnosti Danica Fric prerzala vrstico na novem mostu, so njegovo trdnost preizkusili s plesom. Zatem so se zbrali na kmečkih igrah, kjer so vaščani Velike Varnice in Brezove gore tekmovali v kmečkih opravilih, ki že tonejo v pozabo. Bil je lep in nepozaben večer med haloškimi ljudmi. Pa ne samo za tiste, ki smo prišli iz Ptuj, temveč tudi za mlade iz Leskovca, saj so mnogi med njimi prvič videli, kako se žaga s pokončno žago in kako se kala kolje za vinograd. Seveda tudi dobre haloške kapljice in domačih jedi ni manjkalo, zato so se na pravi domači veselici zbrali stari in mladi ter družno zaplesali.

kljub dežju, ki je motil prireditve. Tako so Leskovčani s temi in z nekaterimi drugimi prireditvami,

o katerih smo že pisali, proslavili svoj praznik.

N. Dobljekar

Z otvoritve mostu, ki povezuje Veliko Varnico in Brezovo goro

(foto OM).

Ekipi sosednjih krajevnih skupnosti Leskovec in Trakoščan sta se pomerili v kmečkih opravilih. Zmagala je ekipa Brezove gore. (foto OM).

METKA NADALJUJE Z VOJAŠKIM USPOSABLJANJEM

Z uvajanjem prostovoljnega in za enkrat poskusnega vojaškega usposabljanja žensk se uresničuje ustavna in zakonska pravica vsakega državljanca Jugoslavije, da se pripravlja za obrambo domovine.

Ker ženske ne spadajo pod zakon o regrutaciji in služenju vojaškega roka, jim zakon zagotavlja možnosti, da se prostovoljno prijavijo za vojaško usposabljanje in da po urjenju ostanejo vojaške obveznice.

Med dekleti, ki so se odločile za nadaljevanje vojaškega usposabljanja je tudi Metka Potočnik iz Ptuja, ki je letos zaključila štiri-letno šolanje v srednji zdravstveni šoli v Ptuj.

Metka, od kod ta odločitev? »Začelo se je s tem, ko sem se prijavila v teritorialno obrambo. Tam sem začela spoznavati vse, kar sodi v vojaško življenje, spoznavati sem pričela orožje. Usposabljanje sem nadaljevala v Pekrah, kjer sem prišla tudi do čina.

Sedaj pa, ko je tudi ženskam omogočeno, da gredo v JLA, sem se tudi jaz odločila, da grem. »

Kdaj pa greš v JLA?

»V oktobru letos. Če pa ne bo prostora za rezervne oficirje, ker je zanimanje veliko, bom pa šla aprila prihodnje leto. »

Kako so tvoje odločitve sprejeli doma in pa tvoji prijatelji?

»Oče mi ni verjel, dokler nisem dobila poziva za nabor in sistematični pregled. Pa smejali so se mi vsi — kaj bo ženska v JLA? »

Kako si ti predstavljala življenje v vojaškem kolektivu? Do sedaj si ga delno že spoznala?

»Prepričana sem, da bomo vsi prijatelji, tu je kolegalnost!

Metka Potočnik

foto: OM

Pa misliš, da je vojaško usposabljanje težje od drugih oblik usposabljanja oziroma izobraževanja?

»Težje je. Vsi poznamo vojaško disciplino, ki mora biti dosledno izvedena. Tu je redno vstajanje ob šestih zjutraj, telovadba; napornejša bo vse delo. Delali bomo na terenu. »

Kako pa potem misliš za vnaprej?

»Rada bi se »aktivirala«, če se bo le dalo. »

MG

Na območju mestne krajevne skupnosti Spuhlja živi blizu 800 krajanov, med njimi se jih veliko ukvarja s pridelavo hrane, z delom na zemlji. Vendar bližina Ptuja tudi to razmerje obrača, vedno več jih je zaposlenih v organizacijah združenega dela, to pa pomeni tudi krčenje števila trdnih kmetij.

Med pomembnimi pridobitvami v delu krajevne skupnosti je gasilski dom, ki je namenjen tudi drugim dejavnostim, saj svojih prostorov krajevna skupnost nima. Prostorske težave rešujejo tudi tako, da se večkrat dobijo tudi v gostilniških prostorih, saj je v zimskem času velike prostore v gasilskem domu težko hitro ogreti. V dosedanjem delu je veliko cest dobilo asfaltno prevleko, veliko pa so delali tudi na odvodnjavanju metecornih voda, s katerim nadaljujejo, saj je tu še precej dela.

Med običajnimi nalogami iz dela krajevnih skupnosti bodo letos največ pozornosti posvetili pridelovanju hrane in vzreji živine, izboljšanju napačnih razmer v gradnji transformatorske postaje, nadaljujejo z ureditvijo gasilskega doma, ki ima za potrebe krajevne skupnosti le en večji prostor, vzdrževali bodo krajevne ceste,

urejevali vodnjake in še marsikaj. Del zbranega denarja, samoprispevek je največji vir, pa bodo morali nameniti za vračanje drugim, saj so si ga lani pri ureditvi avtobusnih postajališč in asfaltiranju morali izposoditi. Delajo s skromnimi sredstvi in morajo zato skrbno paziti na vsak dinar. Tako bodo imeli letos na voljo 1,26 milijona dinarjev. Od tega bo največ šlo za transformatorsko postajo. Zato pri izboljšanju pogojev ne gre brez posebnih prispevkov krajanov.

Največ sivih las pa jim povzroča problem podtalnice, ki se je pojavil z akumulacijskim jezerom za HE SD II v Forminu. Zraven njih skrbi to tudi krajane Budine in markovške krajevne skupnosti. Podtalnica se je brez upoštevanja metecornih voda dvignila za približno pol metra. Zato pri malo večjem deževju že zaliva kleti. Prej tega ni bilo, saj so se vode zlivale v Dravo, kar sedaj pri jezeru ne gre. Vodstvi krajevne skupnosti in ptujske občine si močno prizadevata za odpravo tega problema, vendar ne gre lahko. Kot nam je povedal predsednik sveta KS Spuhlja Rado Čeh, je bilo na neda-

vncem sestanku s predstavniki republiških inšpekcijskih služb celo čutili, kot da hočejo krajani primakniti lonček za ureditev nekaterih drugih problemov. Priznajo, da to ni res. Želijo le takšno stanje kot je bilo pred izgradnjo akumulacijskega jezera. Tudi se ne strinjajo, da bi to odpravili le v nekaj hišah, ker problem v celoti ne bo rešen. Problem podtalnice, ki ga krajani znova in znova na vseh sestankih in zborih izpostavljajo, ostaja tako še naprej odprt.

V srednjeročni plan so si želeli zapisati tudi izgradnjo manjše trgovine z osnovnimi potrebščinami. Vendar so ugotovili, da z zbranimi sredstvi to ne bo šlo, saj jih je veliko premalo, da bi zgradili svoje prostore v katerih bi bila trgovina. Zato so se odločili za obnovo in razširitev gasilskega doma, gradnjo prostorov za trgovino pa premaknili v naslednje srednjeročno obdobje. Do takrat pa bodo še naprej vezani na oskrbo v ptujskih trgovinah.

Tekst in foto: I. kotar

Gasilski dom v Spuhlji

Nova trafo postaja bo kmalu priključena v omrežje

PROBLEMSKA KONFERENCA MLADIH V KIDRIČEVEM

V sredo, 19. junija je bila problemska konferenca mladine v TGA Kidričevu. Sestali smo se v prostorih investicijskega sektorja. Na dnevnem redu je bila ena točka in razprava je trajala dolge 4 ure. Sodelovalo je 25 mladincev od 36 vabljenih, prisotni so bili iz vseh TOZD, razen TOZD Predelava, ki se premalo vključuje v probleme in delo mladih v DO TGA Kidričevu.

Konference so se odeležili Ivan Mazera, predsednik akcijske konference ZK TGA Kidričevu, dva člana OK ZSMS Ptuj, med njima sekretar Milan Kuri. Sejo je začel predsednik KS OO ZSMS TGA Marjan Kumer, potem pa jo je vodilo naprej delovno predsedstvo, ki ga je vodil Anton Jus.

Konferenca je obravnavala nagajevanje po delu in rezultatih dela. Mladi stojimo pred odgovorno nalogo, ki bo težko rešljiva, vendar ob strani ne smemo stati. Vemo kakšna klima je v DO TGA in nezadovoljstvo med delavci. Mladih v TGA Kidričevu je 500 in zavedati se moramo, da bomo akcijo uspešno in enotno izpeljali. Za uspešnost je najbolj

odgovoren predsednik in predsedstvo mladih. Samoupravljanje je na nizki ravni. Prav tu se moramo mladi enakopravno z ostalimi DPO vključevati in z vsemi uspešno nadaljevati.

Rečeno je bilo, da so sestanki v TOZD zelo skromni, tu je naloga predsednika in predsedstva mladih, da zaživi delo v TOZD. ZSMS je enakopravna DPO enako kot sindikat, ZK in ostali, tu je treba vedeti, kje imajo mladi svoje mesto. Če bi se vsi organi enakopravno vključevali v delo in naloge, zagotovo takšnega stanja, kot je danes med delavci, ne bi bilo. Nagajevanje po delu in rezultatih dela bo uspešno rešeno, ko se bodo v akcijo vsi TOZD enotno vključili.

Po razpravi so na konferenci sprejeli naslednje sklepe:

ZSMS TGA Kidričevu podpira začasno rešitev nagajevanja po delu v težkih delovnih pogojih v vseh TOZD in DSSS, ki so ga pripravile strokovne službe. (Nosilec predsedstvo problemske konference in predsedniki OO ZSMS TOZD).

Predsedniki OO ZSMS TOZD se zadržijo, da v osnovnih organiza-

cijah sindikata sprožijo politično aktivnost za spremembe in dopolnitve razvida del in nalog (kataloga).

OO ZSMS se mora aktivno vključiti v politično aktivnost, da se ta akt realizira v skladu z že sprejetim samoupravnim sporazumom. ZSMS TGA vodi politično aktivnost za razrešitev nagajevanja po delu in rezultatih dela po aktivih ZSMS, ki se naj ustanovijo po izmenah.

Člani ZSMS in vabljeni morajo obvestiti vse DPO in samoupravne organe s stališči ZSMS in se tudi argumentirano boriti za njihovo uveljavljanje.

OO ZSMS morajo s politično aktivnostjo ustvariti vzdušje med delavci, da ti gospodarijo z družbenimi sredstvi in da je njihov OD odvisen od njihovega dela in da so sami gospodarji svojega dela.

ZSMS TGA Kidričevu zahteva čimprej izboljšanje delovnih pogojev v celotni delovni organizaciji.

Predsednik problemske konference se zadržijo, da pripravi strokovno obrazložitev v zvezi z OD delovnih invalidov v začasnem sistemu dela (če je opravičen do dodatka k OD glede na OD na sprejemnem delovnem mestu).

ZSMS TGA Kidričevu zadržuje vse mlade, da te sklepe, ki smo jih skupno sprejeli, čimbolj uspešno uresničimo v korist delovnih ljudi TGA Kidričevu. Potrebno bo stopiti takoj v akcijo in ne čakati na čase, ko se bo začelo samo realizirati. Problem bomo lahko rešili s skupnimi silami vseh delovnih ljudi.

Srečko Širovnik

VZGOJNO VARSTVENI ZAVOD PTUJ

DELO VZGOJITELJIC JE ODGOVORNO IN ZAHTEVNO

Redki so starši, ki vedo, kako poteka delovni dan vzgojiteljice v vzgojno varstvenem zavodu. Zato smo o delu vzgojiteljic povprašali ravnateljico VVZ Ptuj Božo Bratuž, ki je povedala:

»V vrtcu celotno vzgojo izvajamo po vzgojnem programu, sprejetem za vse vzgojno varstvene zavode v Sloveniji. Program zajema posamezna vzgojna področja za posamezne starostne skupine. Ta vzgojna področja so umska vzgoja, telesna, estetska in moralna vzgoja. Glede na starostno in razvojno sposobnost otroka tovarišica izdelava program dela s skupino. Zato so tudi otroci razvrščeni v starostne skupine — po sposobnostih jih zaenkrat ne razvrščamo.

Tovarišica po adaptacijskem mesecu, ko ugotavlja otrokove sposobnosti, prilagodi program. Lahko poseže v program prejšnje starostne skupine, če pa so otroci že dorasli vzgojnemu programu naslednje skupine, potem poseže tudi v program starejše starostne skupine. Program je torej v precejšnji meri odvisen od tovarišice, nima pa velikih možnosti za spreminjanje programa, saj je predpisani program osnova, ki jo otroci morajo obvladati.

Programi od starosti 7 mesecev do programov priprave na osnovno šolo so vezani drug za drugega. To pomeni, da mora otrok pričeti z lažjimi zahtevnostmi in preiti na težje. Zato je za otroke, ki ne obiskujejo vrtca ves čas, izredno pomemben adaptacijski mesec, ko tovarišica ugotavlja njegove sposobnosti. Vzgojiteljica izvaja skupne, skupinske ali pa individualne zaposlitve. Tako ima otrok vse možnosti za razvijanje svojih sposobnosti.

Vsaka vzgojiteljica ima izdelane trimesečne načrte, tedenske in dnevne priprave. Obenem mora kot obvezno dokumentacijo izdelovati analizo dnevnega, tedenskega in trimesečnega načrta. Na podlagi teh analiz tudi planira nadaljnje delo v skupini.

Kakšna pa je naloga pedagoških vodij v vrtcu? »Ti skrbijo, da delo vzgojiteljic poteka pravilno. Vodijo aktivne vzgojiteljice istih starostnih skupin, zato da so programi med posameznimi vrtci enaki. Poleg

tega hospitirajo delo vzgojiteljic, pišejo poročila o pedagoškem delu v vrtcu. Skratka, skrbijo za kakovostno vzgojno in pedagoško delo v naši ustanovi. »

Zahtevno in odgovorno delo vzgojiteljic seveda zahteva neprestano izpopolnjevanje, saj se z leti tudi programi spreminjajo.

V ptujskem vzgojno varstvenem zavodu imajo organizirano interno izobraževanje, ki je obvezno, vodijo pa ga vzgojiteljice same. Pripravljajo referate in o njih razpravljajo ter izmenjujejo delovne izkušnje. Sicer pa se vse vzgojiteljice udeležujejo seminarjev s posameznih vzgojnih področij, ki jih organizira zavod za šolstvo. Dodati velja, da je v VVZ zelo dobra kadrovska zasedba, saj imajo vse vzgojiteljice ustrezno izobrazbo.

V jaslinih skupinah so zaposlene vzgojiteljice ali pa medicinske sestre. Imajo tudi v teh skupinah vnaprej pripravljen program.

»V našem zavodu so zaposlene medicinske sestre, ki so z izobraževanjem ob delu pridobile nekaj izkušenj in znanja za pedagoško delo. Tudi one vodijo dokumentacijo o svojem delu, ki pa je seveda drugačno kot delo vzgojiteljic v starejših starostnih skupinah. Tudi one pripravljajo tedenske delovne načrte, ki jih izvajajo v odvisnosti od otrokove volje in pripravljenosti za sodelovanje. Delo tudi analizirajo in na podlagi tega planirajo nadaljnje delo. »

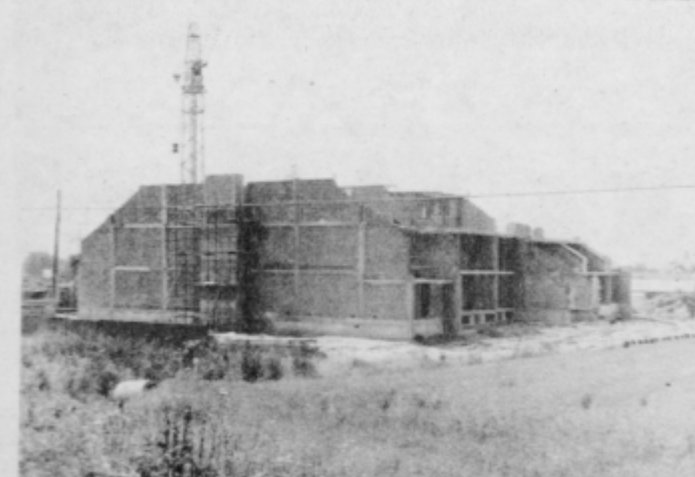
Predpisani program zahteva tudi precej sredstev, saj so za njegovo izvajanje potrebni mnogi pripomočki. Vzgojno varstveni zavodi Ptuj se tako kot mnogi drugi, neprestano srečuje s pomanjkanjem sredstev. Pomagajo si tako, da vsako šolsko leto dokupijo nekaj pripomočkov, velik delež pa z lastnim delom in izvirno domiselnostjo prispevajo vzgojiteljice. To so dokazale tudi na razstavi učno vzgojnih pripomočkov, ki so jih izdelale same iz raznih odpadnih materialov. S tem seveda prihranijo marsikateri dinar, poleg tega pa so nočno izdelani pripomočki tudi za otroke mnogokrat bolj privlačni od tistih, ki jih izdelujejo v tovarnah.

N. Dobljekar

Nova stanovanja v Veliki Nedelji

V Veliki Nedelji gradijo stanovanjski blok, pomembno pridobitev tako za kraj kot tudi ormoško občino. V njem bo 25 stanovanj, predračunska vrednost pa je 42 milijonov dinarjev. Investitor je Samoupravna stanovanjska skupnost občine Ormož, projektant IBT Trbovlje, dela pa izvajajo delavci gradbenega podjetja Drava iz Ptuja. Računajo, da bodo z gradnjo končali do decembra in tako razveselili družine, ki nova stanovanja gotovo že nestrpno pričakujejo.

I. kotar

Slika: Novi blok že dobiva obliko

(foto I. kotar)

PLANINSKI OKTET MED NOTAMI IN PLANINSKIM VRHOVI

Planinski oktet si je prav gotovo izbral pravo ime, ko se je pred nekaj leti »rodil« ob vznožju Boča v Poljčanah. Njegova zasnova izhajajo iz ljubezni prav vseh članov okteta do planinarjenja, pa ne samo na Boč, skoraj vsi so že prehodili mnogo slovenske vrhove, tudi najvišje. Pesem o planinah je tako samo del njihovega prijetnega občutja in ljubezni do gora, njenih lepot in bogastev.

Z ustanovitvijo okteta so samo dopolnili del svojega bogatega planinskega življenja, ki ga prenašajo na svoje vrstnike, na mlajše rodove. Svoj prosti čas člani okteta posvečajo predvsem petju, iskanju novih poti združevanja planin in ljudi.

V Poljčanah in v širši okolici skoraj ni pomembnejše prireditve

Planinski oktet iz Poljčan na enem od zadnjih nastopov na Boču.

na kateri ne bi sodeloval tudi Planinski oktet iz Poljčan. V zadnjem času se uspešno uveljavlja na širšem območju občine Slovenska Bistrica in tudi izven nje, saj so spoznali, da ti člani pod vodstvom pevovodje Stjepančeve pojejo z ljubeznijo in v zadovoljstvo sebe in drugih.

Delovne naloge in druga opravila jih sicer včasih zadržijo, da bi odpovedali včasih odpade katere od vaji, nikoli pa se ne zgodi, da bi odpovedali nastop v sredini, ki jih je posabila. Vsi člani tudi zatrjujejo, da bodo še naprej skupaj tako s pesmijo kot z gorami, saj jim te dajejo novih navdihov in spodbude za pesem, seveda, če jih pri tem ne bo osirila bolezen ali nepredvidena delovna obveznost. Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

KOČNO NA POHORJU

V aktivu mladih zadrušnikov Zg. Poljskava in mladih iz kraja Kočno na Pohorju je bilo v soboto, 25. junija na strminah naselja Kočno že tradicionalno tekmovanje mladih, zadrušnikov-traktoristov občine Slovenska Bistrica. V zadnjem času po to tekmovanje vključuje tudi mlade traktoriste občin Maribor in Ptuj. Res je njihova udeležba še zelo skromna, toda začetek in njihovo dobro počutje med prijaznimi domačini dajejo garancijo, da bo njihova udeležba iz leta v leto večja.

Letošnjega tekmovanja se je udeležilo skupno 13 tekmovalcev, zato pa tekmovanje ni bilo nič manj zanimivo, saj so bili po prikazanih spretnostih zelo izenačeni. Pokazati je bilo potrebno znanje v obvladavanju traktorja s prikolico po zahtevnih strminah, kjer pa ni manjkalo »pasti« in prometnih znakov, ki jih je bilo potrebno še kako skrbno upoštevati, sicer so odbitne točke kar »deževale«. Pa le ni bilo tako hudo, saj so se mladi na to tekmovanje skrbno pripravili. Vztrajno navijanje številnih domačinov, ki se praviloma udeležijo tega tekmovanja, za vaščane Kočnega bi zagotovo lahko trdili, da kar sto odstotno. Njihova

udeležba pa ni samo med gledalci. Večina med njimi je tudi v vrstah organizatorjev prireditve, ki pomeni veliko več kot samo tekmovanje. Prikazane sposobnosti mladih traktoristov na vsakoletnem tekmovanju v Kočnem pa je samo del skupnih aktivnosti, ki se tega dne zvrstijo.

Med letošnjimi tekmovalci je bil najuspešnejši domačin 18-letni Zvonko Keršič. Še mlajši, komaj 17-letni traktorist Anton Kotnik

iz Koprivnika je bil drugi, iz te vasi pa je tudi tretje uvrščen Zvonko Koren. Razdelitev priznanj in diplom pa za udeležence prireditve ni pomenilo konca srečanja. Stiski rok zmagovalcem in tudi drugim tekmovalcem, saj so prav vsi pokazali veliko znanja in spretnosti, so pomenili tudi priznanje, da so se odločili na področju obvladovanja kmetijske mehanizacije izpolniti svoja znanja, ki jih pridno koristijo tudi na domačijah.

Z značilno konjsko vprego naznanjajo pričetek vsakoletnih prireditev v Kočnem.

Tekmovalne discipline so ob manjših spremembah ostale ves čas enake. Tako so morali tekmovalci najprej prevoziti del proge, ki je bila ustrezno označena in primerno zahtevna. Bilo je tudi nekaj prometnih znakov, ki jih niso smeli spregledati. Med posebnosti tekmovanja pa je snemanje sprednjega kolesa traktorja in njegova ponovna montaža ter nalaganje in razkladanje kubičnega metra drv na prikolico. Sicer pa tudi zaključni nalogi vzvratnega parkiranja traktorja s prikolico ni bila lahka naloga.

Domačini in organizator Aktiv mladih kmetovalcev iz Zg. Poljskave so ponovno dokazali, da so sposobni organizirati prireditev, ki ne nosi samo tekmovalni pečat, ampak je to dogodek večjega pomena, predvsem pa zblžanja kmetovalcev iz raznih krajev in pritegnitev mlajših kmetovalcev za upravljanje s kmetijsko mehanizacijo.

Kraj Kočno pa že tudi na zunaj dokazuje svojo veliko gostoljubnost, saj je med najbolj urejenimi vasi na območju Slovenske Bistrice.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

„IZ VASI V VAS“ S PTUJSKE GORE

Končno . . . po dolgem času spet oddaja iz vasi v vas. Od zadnje, ki smo jo posneli v krajevni skupnosti Vitomarci, je do sedaj preteklo že več kot dva meseca. A ta premor zares ni nastal po naši krivdi. Botrovala mu je

glede na imenski seznam občanov obetal goro zanimivosti pa bi naj začeli snemati v februarju. A je že bilo tako, da se je vedno kaj npletlo, kar je preprečilo zdaj nas, zdaj tiste na Ptujski gori.

In tako se je vlekle in vlekle . . . minila sta že april in maj, junija, ko je najbolj pripekalo in ko se je po travnikih najbolj sušili, je naša snemanje vendarle nekako lesteklo. Toda žal, ne tako kot smo si želeli in kot smo vajeni. Zakaj? Večino sogovornikov nismo nikoli našli doma. Če smo prišli dopoldan so bili v službah, če pa popoldan pa so bojda že bili na travnikih, ali njihah. Da, celo v nedeljo je bil naš trud docela zaman. Nazadnje se že več nismo mogli znebiti občutka, da se nam posamezniki izmikajo. Nekateri pa so sploh sodelovanje kratkoročno odklonili. Zakaj? Čemu?

Najbrž zaradi razmer, ki se zdijo nam, opazovalcem od strani, domala nemogoče. Toda vse tisto, kar teži občane, te zelo lepe krajevne skupnosti (vsi vemo zakaj gre) s to oddajo vendarle nima prav nobene zveze. Tega bi se morali zavedati! Nič čudnega, če je naše počutje postajalo čedalje bolj nelagodno. Postajali smo slabe volje. Vse to je pogojevalo, da smo se nazadnje odločili prekiniti z vsakim nadaljnjim snemanjem. Tako oddaja, ki se je začela v nedeljo, 3. julija, žal ni imela vseh tistih elementov, ki jih zahteva koncept te oddaje in zato tudi ni izzvenela kot celota. Skoda!

Besedilo in foto: I. C.

V oddaji nas s svojo harmoniko zabava tudi Franc Godec iz Podlož.

cela vrsta neljubih dogodkov, ki so preprečevali zdaj nas, zdaj sodelujoče na Ptujski gori. Da, tokrat smo se namenili v to krajevno skupnost, ne da bi se prav zavedali koliko neljubih nesporazumov nas bo spremljalo in oviralo med delom. S snemanjem pevk, pevcev in odličnega harmonikarja Franca Godeca iz Podlož, smo že januarja posneli in sicer čudovito lepem lovskem domu, a žal izredno mrzlem. Govorni del, ki je

Skupina pevk iz Ptujске gore, ki jo sestavljajo: Marija Dajnko, Angela Medved, Marija Zajsek, Pavla Lampret, Lucija Krivec, Angela Unuk, Marija Haložan in Adela Pulko.

V SOBOTO IN NEDELJO VSI NA POLENSAK!

Julij in avgust — najbolj »vroča« poletna meseca sta bogata tudi na turističnih prireditvah. Že to soboto in nedeljo bodo praznovali na Polensaku. Poleg praznovanja 20-letnice, bodo izvedli že tradicionalni program prireditev, ki sodijo v praznik žetve in razstavo kruha in pogač. Organizatorji bodo postregli z znanimi dobrotami domače kuhinje. V petih krušnih pečeh bodo polenske gospodinje pridno pekly kruh, gibance in še kaj. Bomo videli na razstavi — pa tudi kupili bomo lahko.

Vreme bo tudi lepo. — je namreč stalni privesek prireditve, — dežja ta prireditev namreč ne pozna.

MG

Tudi letos se bodo predstavili mlatiči s cepci

ŽETEV IN ODKUP PŠENICE V OBČINI ORMOŽ

Enako kot v drugih občinah Podravja, so tudi v občini Ormož izvedli skrbne priprave na žetev in odkup pšenice. Glede kombajnov, rezervnih delov in goriva doslej ni bilo neresljivih problemov.

Dobro je organizirano tudi prevzemno in odkupno mesto — tako za družbeni in zadružni sektor, kot tudi za posamezne proizvajalce pšenice, ki bodo imeli večje tržne viške, v silosu v Središču ob Dravi. Organizator odkupa iz družbenega sektorja je KK TOZD Kmetijstvo Ormož.

Organizator odkupa iz zasebnega sektorja pa je Kmetijska zadruga Ormož z odkupnimi mesti, poleg Ormoža še v Središču, Vitanju, Ivanjkovcih, pri Miklavžu in Tomažu, v Veliki Nedelji in Podgorcih.

Čas odkupa je povsod ob delavnikih od 6. do 22. ure.

-u

NA OBISKU V PTUJSKI ODKUPNI POSTAJI KOTEKS TOBUSA

„TO DELO JE PREMALO SPOŠTOVANO ...“

V odkupni postaji Ljubljanskega Koteks Tobusa v Ptuj, skrbi 8 delavcev za odkup in pravilno skladiščenje vseh vrst živalskih kož. Pa le ni bilo tako hudo, saj so se mladi na to tekmovanje skrbno pripravili. Vztrajno navijanje številnih domačinov, ki se praviloma udeležijo tega tekmovanja, za vaščane Kočnega bi zagotovo lahko trdili, da kar sto odstotno. Njihova

membrno pa je tudi, da je živali kri prej odtekla.

In kako se giblje odkup živalskih kož čez leto?

»Največji promet, oziroma odkup je v naši postaji od oktobra pa

»Po vseh pokazateljih in podatkih iz Ljubljane je naše poslovanje dobro, natančnih podatkov za polletje pa seveda še nimamo. Prepričani pa smo, da bodo na vsak način pozitivni.«

Delo v takšnih razmerah je zares težko.

do aprila. Čez zimo je že po stari navadi največ kolin, zato je tudi odkup kož takrat največji. V letnem času pa so že skoraj nekako ustaljeni dobavitelji.

Pa se občanom zares splača pripeljati kožo k vam na odkupno postajo. Kakšno je plačilo za posamezno vrsto kože?

»O ceni za kilogram sem že govoril, lahko pa povem še koliko lahko prejmemo v približnem znesku za posamezno kožo. Za telečo kožo lahko dobijo okoli 1500 din, za junečo okoli 1600.— din, za govejo nekeje od 3500 din naprej, za svinjsko pa nad 500 din.«

In če se vrneva nazaj na zaposlene delavce. Kako skrbite za njihov družbeni standard glede na to, da je center v Ljubljani?

»Mislim, da je to področje zadovoljivo. Za naše delavce imamo dnevno zagotovljen topli obrok — malico, pravičak pa je zagotovljeno vse ostalo od oddiha naprej. V Portorožu ima KOTEKS Tobus svoj dom s 60 sobami, garsonjere pa so na voljo tudi na Bovecu in Kranjski gori. Naši delavci so si za svoj čas oddiha že rezervirali svoj kraj letovanja, tako da nas dobro upoštevajo.«

Kakšni pa so rezultati poslovanja. Kmalu bodo znani za polletje na kaj kažejo?

Odkupna postaja v Ptuj je nekakšen center odkupa za omenjeno območje. Kože pa zbirajo tudi na manjših odkupnih postajah, za kar že od leta 1955 skrbi prevzemalec kož Janez Pulko. O svojem delu je povedal:

»Težko delo imam in sedaj v poletnem času še kar gre, pozimi pa je izredno naporno. Na terenu sem vsak dan od jutra in včasih tudi do poznega večera. Pri pre-

vzemu preverjam kvaliteto odkupljenih kož in pa tudi pravilno skladiščenje, saj je od tega največ odvisna nadaljna predelava v usnje.«

Kmalu bo 30 let, odkar opravljate to delo. V čem je razlika med nekoč in danes?

»Uh, skoraj ni primerjave. Danes imam na voljo transportni kombi in včasih še kakšnega pomočnika, tukaj na postaji v Ptuj pa tudi viličar. Pred leti pa smo iz ptujске klavnice vozili kožo kar z ročnimi vozički in vse nalagali seveda ročno. Čeprav pri delu uporabljamo zaščitna sredstva, smo zaradi vlage pogosto prehlajeni, jaz recimo že nekaj let prenašam tudi revmo. Imeli smo že tudi eno invalidsko upokojitev, kar je dober dokaz težavnosti našega dela. Nobeno plačilo ti ne more nadoknaditi izgubljenega zdravja.

Moti me tudi to, da so takšna in podobna dela premalo spoštovana. To je zares grdo delo, vsak obiskovalec se prime za nos, ko pripelje recimo kožo ali kaj podobnega. Nekateri se celo norčujejo, vsi pa vemo, da nekdo mora opravljati tudi to delo. Jaz sem se že na vse skupaj navadil in svoje delo opravljam kljub vsemu z veseljem. Nikoli se nisem nikomur pritoževal in sam svoje delo morda najbolj cenim.«

M. Ozmer

Folklorni dan v Lancovi vasi

Letos so iz znane skupine oračev Lancova vas ustanovili samostojno folklorno društvo »Orači Lancova vas«. Skupino sestavljajo poleg oračev še ljudski pevci. V nedeljo, 3. julija so priredili prvi folklorni dan, na katerem so nastopili tamburaši iz Vidma, ljudske pevke iz Drave, kopjaši iz Markovec, FS »Anton Štrafela« Markovci, ljudski pevci iz Podlehnik in članice TVD Partizana Markovci s simboličnimi vajami. Prireditve oz. nastop je bil v Trzcu pri gasilskem domu in mu je prisostvovalo lepo število gledalcev, ki so bili z nastopom zelo zadovoljni. Saj je bilo doživljati ob zelo pestrem folklornem programu res prisrčno. V Lancovi vasi pravijo, da je to začetek in da bi naj taki folklorni dnevi postali tradicionalni.

Jože Štrafela

38. nadaljevanje

V Igorju je neudušljivo gorela neodoljiva skrb za lastno družino, za bolehalo mater in očeta, ki sta osamela in zapuščena preživljala najtežje dni svojega življenja, katerega njuna starostna oslabelelost ni mogla spraviti v sklad s krutostjo tedanje dobe.

Neodoljiva želja združiti se z družino je premagala veliko nevarnost, ki je stopala na pot samovoljnemu ukrepanju. Kakor že večkrat tekom zadnjih treh mesecev osebnega nasilja, se je dokončno odločil pobegniti.

Zadele so ga mnogotere stiske in zagate preden je prestopil pod Gorjanci mejo ožje domovine. Na poti do vzhoda proti zahodu so bile največje težave v prikrivanju lastne osebnosti.

Nihče tistih, ki so v tedanjem času nadzirali in urejali vsakdanje življenje, ni smel zvedeti, zakaj potuje, odkod in kam potuje; niti kdo je in kaj išče tako daleč od doma. Spretno se je moral izogibati številnim pastem, ki so bile nastavljene po ulicah, pri železniških blagajnah, na vlakih; skratka povsod. Vsi totalitarni režimi živijo od nasilja in so vselej oprti na policijsko in vojaško oboroženo silo. To pa je bilo v vojnem času nacističnega vladanja še posebno zakoreninjeno.

Po ulicah in še posebno na vlakih je bilo mnogo tajnih policistov, prisluškovalcev in ovaduhov, ki so dobro plačani vohljali za sumljivimi osebami in dejanji. Navidezno miren državljani je nepričakovano pokazal legitimacijo tajnega policista in te povabil s seboj. Ko pa je človek zabredel v preiskovalni zapor, se je bilo zelo težko izmotati iz klobčiča izmišljenih in natvezanih obtožb...

V lepi gorski dolini južne Slovenije je bil rojstni dom njegove žene Neve. Z malim sinkom se je morala umakniti k ostarelemu očetu, ki je kot prevžitkar živel na svojem domu.

Igorju se je po številnih zapletih posrečilo priti do lastne družine. Nepopisno veselje je zavladalo, ko se je razbita družina zopet združila. Sinek je v času, ko je bil odtrgan od očeta le malo zrasel in je vidno oslabelel. Bil je še v taki dobi, ko otrok naglo dozoreva in sproti pozablja dogodke in spremembe v svoji neposredni okolici. Skoraj bi očeta, ki ga je sicer tako zelo pogrešal, že ne poznal več. Kakor da bi se ga sprva celo bal. Duhovno sta bila povezana, saj je večkrat sam prosil mamico, da bi zmolila zanj, da bi se vrnil; telesna ločitev pa je trajala predolgo. Ko pa ga je očka stisnil na srce in se pogovoril z njim, kakor nekoč, je bilo na mah zopet vse na starem tiru.

Naslednje dni se Levko ni hotel ločiti od očeta. Bojazen, da bi ga zopet zgubil, ga je tesno priklepala nanj. Skupaj sta jedla, skupaj zaspala in na sprehodu po lepih Lepočah, koder so pravkar zoreli prvi lešniki, mu je stalno molel drobno ročico, češ drživa se, da mi ne uideš...

Vojna se je čedalje bolj razplamtevala. Skoraj da ni bilo več niti koščka zemlje, koder bi vladal tisti pravi spokojni mir brez nepotrebnih nevsakdanjih dogodkov. Gestapovska sodrga je dan za dnem ponizane in izropane, katerim je popolnoma brez pravno vzporedno svobodo in jih odbrala za uničenje, v velikih skupinah tirala v smrtonosne plinske celice. Nemške zverine z mrtvaškimi emblemi na glavah so jih dobesedno klali, kakor današnji koljejo perutnino po velikih industrijskih farmarskih klavnicah. Nečloveško in najokrutnejše so jih tirali na zadnjo pot.

Cete kupe trupel so sežigali. Vrednejša oblačila so poprej strgali s sestranih trupel, da bi malo zamašili vrzeli, ki so nastajale v preskrbi. Mrličem so pulili drago kovino s popravljenih zob. Na koncu so hijene pobrscale še po pepelu in sramotno stikale za ostanki neizgorljivega zlata, ki se je sesulo z razpadlih čeljusti. Prstane, uhanne in podobne nakit so žrtvam pobrali še za življenja »Zur Festigung des Deutschtums«. Razširjali so celo strahotne govore, češ da iz nekaterih bolj zamaščenih trupel kuhajo mlo, ki ga je začelo primanjkovati. Med navedenimi krutostmi je najverjetneje mnogo resnice, nekatere pa so morda pretrane, ali celo podtaknjene.

Mnogi narodi so v zgodovini človeštva kot osvajalci in zavojevalci zagrešili mnogo zločinov, toda tako podlih in nečloveških, kakršni so bili zagrešeni v imenu nemškega naroda v drugi svetovni vojni, doslej ni zagrešil še nihče. Posebno težo pa imajo ti zločini predvsem zato, ker so bili storjeni v kulturnem dvajsetem stoletju in na kultiviranih tleh.

Poteka že osemindesetletno leto gnusnih zločinov na Poljskem, katerim so sledili podobni v Rusiji, Jugoslaviji in še kje. Nemci bi radi zločinstva zatajili. Sedaj se sprenevedajo, češ da nihče ni vedel ničesar, kar so počenjali gestapovci in ostali njihovi kriminalni oddelki.

Res je, da čas celi rane, res je tudi, da sta plevel in trava prerasla skupinske grobove po bolj ali manj skritih kotanjah. Toda zločin je dejanje, ki večno ostane le zločin!

Dejstev ni mogoče spremeniti; niti zatajiti. Zasenčiti pa jih poštena ljudstva ne dovolijo in jih zatajiti nikdar ne bodo dovolili!

Objektivna zgodovina je zabeležila vse zločine vseh narodov, prav tako tudi zločine druge svetovne vojne, pa tudi tiste, ki so se dogodili tu in tam, tudi še po že zaključeni vojni — zgolj iz maščevanja in želji uničiti

političnega nasprotnika. Zločini so večni, kakor čas, morajo živeti, ne samo v spominu, ali pa zapisani v zgodovinskih bukvah. Zločini morajo nujno postati vedno živ učni predmet zgodovine po vseh šolah sveta in predvsem v šolah nemškega naroda — ne zgolj zato, da bi bilo resnici zadoščeno, niti ne povsem iz maščevanja; temveč zato, da bo doraščajoči nemški rod in še bodoči rodovi zvedel resnico in se zavedal nepopravljivih grehov svojih prednikov. Povsem razumljivo je, da bo to kakemu potomcu gestapovca, ali esesovca neprijetna zadeva. Toda, če res hočejo biti junaški, potem jim moramo povedati, da ni nikako junaštvo klati nedolžnih žrtev, kaj šele žensk in nedolžnih otrok. Temveč, da je posebne vrste junaštvo priznati zločine in jih obsoditi!

Taka zgodovina bo res — historia docet. Učiteljica in svarička v dobro celotnem človeštvu, ki je zadnje čase marsikje podivjalo, posebej pa še nemškemu narodu, ki je sicer v zgodovini ustvaril mnogo trajnih dobrin, ima zelo lepo in bogato domovino in mu zločinstvo nikakor ni potrebno. Naj zločine raje nad-

Torej »kruh in zabave«. V svojih potezah in nastopih so se sprva skušali pokazati, kakor da ne bi bili sovražniki. Skušali so ustvariti vzdušje nekakšnega sožitja. Kakor da nikomur nočejo ničesar hudega. Skušali so se pomešati v slovensko družbo. Pustili so izhajanje nekaterih slovenskih časopisov, zaradi narodnosti in narodnega jezika niso preganjali nikogar. Niso uničevali narodnih svetinj niso sežigali slovenskih knjig. Niso merili nosov z arijskimi vatli, kakor so to počenjali bedasti Nemci na Štajerskem, samo zato, ker je v Mariboru histerik zatulil: »Macht mir Suedsteiermark wieder deutsch!« Pustili so celo nekatera slovenska društva. Tudi cerkev je vršila svoj običajni del bogoslužja v domačem jeziku.

Italijanska vojska je sodelovala na cerkvenih procesijah. Njihovi častniki so v paradnih uniformah vzravnani s svečano korakali na čelu cerkvenih povork. Skratka skrajno obzirno in taktično so skušali pridobiti in v vseh razsežnostih zavojevati mali slovenski narod in ga, kakor pajek svojo žrtev v mreži, z omamo vpreči v svoj jarem.

Franjo Brumen

Zamujsena življenja

(Biografski roman petih rodov)

omesti s svojimi sposobnostmi in bistrino duha!

Zanesenjaštvo nacistične dobe je nemškemu narodu neizbrisno vtisnilo krvav pečat zločinskega početja, ki je — vsi moramo priznati — identično z množičnim roparskim pomorom. Nobena na novo spesnjena nibe-lunška kitica ne bo mogla in ne sme izprati gnusnega madeža. Noben Nitsche ne sme uspeti zločinov prekovati v junaštvo napuha namišljenega »nadžloveka«.

Vse to pa ne zgolj v zadoščenje prizadetih! Temveč in predvsem zato, da bo nemški narod poslej hodil pot osramočenega spokornika, ki bo, kakor Aškerčev pohlepnik, nespokoju prenašal prestavljene mejnike.

Zgodovina bo zbledela. Toda nemški narod mora sebi v dobro sam poskrbeti, da ne bi na nemških potomskih rodovih ostal sinonimski izrek: Nemec-zločinec!

Na bojnih poljanah so obležali milijoni in milijoni nedolžnih žrtev, ki jih je vojni stroj nemške soldatske poglaval v bojne vrste. In to na obeh straneh — napadalca in napadenega. Najprej je moral napadalcev sin še v navidezni miru skoraj do meje stradanja zategniti pas in garati noč in dan, da je ustvaril potrebne pogoje in smrtonosno orožje, s katerim je nato moral kot vojak kreniti na pot iskanja lastne smrti.

Na nasprotni strani pa je napadalcevo nasilje, mirnemu nikomur nič hudega želečemu ljudstvu vsililo orožje v roke in ga natiralo izkrvavet na bojne okope. Osemindeset milijonov ljudi je moralo žrtvovati svoja življenja samo zato, ker je nemški narod v pohlepni maščevalnosti za že enkrat izgubljeno vojno slepo — in to v odločilni množini — sledil enemu histerično fanatičnemu iztirjen-cu.

Upamo in zahtevamo, da kaj podobnega nikdar več ne sme priti v ponovitev! Ne na zahodu, niti na vzhodu! Vsem totalitarnim režimom, kakršne si bodo barve, povsod na naši tako lepi zemlji, moramo solidarno striči peruti, da ne bo nekak posameznik, ustoličen v osebnem kultu, ali pa skupina ljudi, uzurpiral v orožju nakopičene moči. Na obzorju so znaki, ki napovedujejo dobro vero v socijalno pravičnost, ki sme izhajati zgolj iz demokratičnih prvin! Ne dovolimo uzurpacije orožja, prav tako pa tudi ne izkrivljenja klasičnega pojmovanja demokracije...

Igor je že v drugem letu vojne resneje zbolel in bolezen mu je občutno prizadela srce. Stanovali so v gorski dolini, ki je na vzhodu in zahodu obdana z neprehodnimi gorskimi grebenoma. Dolina je v glavnem odprta proti severu, proti jugu pa čez mejno Kolpo in dalje proti Jadranskemu morju.

Tisti del Slovenije je bil okupiran po italijanski vojski. Italijani so se tudi v drugi svetovni vojni pokazali prilagodljivejši, nego načelnejši Nemci — romana fides nulla fides. Fašizem je bil sicer prav tako pohlepen in zahrbtn, toda vodilni državni krogi so se v zasedenem ozemlju ravnali po starinski in hinavski taktiki »Panem et circenses«.

Vse je bilo naravnano tako, da površno pogledano človek ni imel vtisa, da je sovražnik v deželi. Le zunanji videz tuje vojske je opozarjal, da ni vse tako, kakor je bilo poprej.

Pustili so tudi lovsko organizacijo nedotaknjeno. Lovcem so pustili orožje; ne samo šibrenice; temveč tudi specialne puške risanice na kroglo s strelnimi daljnogledi. Lovci so se sestajali v gostilni ob Bistrici pod grajskim obzidjem, kakor nekoč. Svobodno so se pogovarjali in razpravljali o vsem mogočem. Enoglasno so sprejeli predlog vodilnega nametnika lovišč in priredili so velik lov na Mali gori. Nezapisan sklep se je glasil: »Polovili bomo čimveč velike divjadi. Tudi košute in srne bodo padale, da ne bodo tuji žrli žlahtne slovenske divjačine.«

Igor je bil seveda takoj v njihovi družbi. Kakor v sanjah se mu je zdelo, da vse to sploh ni mogoče. Dva zaveznika na istem pohodu in vendar na eni strani gestapovske krutosti, na drugi pa življenje podobno svobodi. Čeprav ni bil domačin, so mu domači uradniki izstavili potrebne dokumente in povabili so ga na lov.

Najprej so priredili veliko brakado na zahodnem pobočju Male gore. Igorju so kot gostu namenili dobro stojišče blizu križišča številnih sveže shojenih stečin pod jugovzhodnim pobočjem vrha, na katerem stoji cerkva svete Ane. To stojišče je vedno bilo rezervirano za dobrodošle in uglednejše goste. Igorju pa so po prestalem trpljenju hoteli še posebej ustreči.

V hladnem poznojesenskem nedeljskem jutru so se vzpenjali po ozkem kolovozu prek Lepoč mimo Selanove kmetije, ki je samevala na majhni krčevini. Vrsta lovcev je bila dolga. Med njimi sta bila tudi dva oficirja italijanske vojske, ki sta se kot predana pristaša zelene bratovščine kar sama povabila na lov, ko sta zavedla za prireditve.

Lastnik lovišča je že prejšnji večer določil stojišče za vse udeležence. Seznan je dobil glavni lovovodja, ki je med vzpenjanjem puščal lovca za lovca na določenih mestih, ki so bila razmaknjena približno za dvojno strelno daljavo, da so krogte obvladale celo prizorišče in so bila na takih točkah, kjer je bilo dovolj gozdnih svetlin za ciljeno streljanje.

Boljša stojišča so bila razvrščena po pobočjih kotanj in grebenov. Igor ni bil vaje naporov po goratem svetu in je težko sopihal za utrujenimi domačini. Še posebno težko je hodil zato, ker je bil po trimesečnem gestapovskem zaporu občutno telesno zaginjen. Kljub temu je moral na najvišje stojišče! Čeprav je vladal dokaj oster mrz, da se mu je delalo ivje na volneni ovratnici, se je od napora oznojil, in je bila srajca mokra, kakor da bijo namočil v vodi.

Nazadnje sta ostala sama z vodnikom. Ko sta se ustavila na stojišču, je vodja rekel: »Tako, gospod doktor, dospela sva na sotočje glavnih grebenov. Tukaj se stekajo in križajo vse glavne stečine. Mimo bodo pridirjali vitki jeleni in srnjad. Ravnajte se po sklepu. Morda bo prihlačal tudi medved. Če bi rjavosrajnik prišel, ostanite popolnoma miren, kakor da se ne menite zanj. Niti treniti ne smete, da bo

videl, da mu nočete ničesar hudega, da bo odšel brez vznemirjenja mimo vas.

Danes medveda ne bomo streljali, njihov kožuh še ni dozorel in v tem predelu našega pogorja jih ni veliko. Posebno pozoren bodite, če bi prišla medvedka z mladičem, ona bi bila lahko zelo nevarna. Vse bo odvisno od vašega zadržanja. Ako pridirja kak črnihar, pa ga le pomerite. Pečenka se nam bo prilegla, tudi klobase bomo nadevali; čekane pa si boste po vojni odnesel za spomin za svoje ravnice.

Sedaj ste se že pomiril. Preoblecite se, da ne boste stal na tem mrazu v mokri srjaci. Pa, dober pogled! Če kje, tukaj bo gotovo pokalo.

Tine se je počasi umaknil po glavnem grebenu, ki deli zahodno pobočje od vzhodnega, pod katerim se razprostira idilična Suha Krajina. Ko je bil oddaljen kakih štiristo metrov, je zatrobil začetek pogona. Kmalu je iz daljave zadonelo enako znamenje iz roga srednjega vodiča, nedolgo zatem komaj slišno trobenta vodiča, ki je vodil dolgo vrsto poslušnih gonjačev. V sredini vrste gonjačev je urejal pogon vodič, njegovim premikom sta morala slediti oba pomožna vodiča, eden blizu spodnjega konca in drugi za razdaljo dveh gonjačev nižje pod grebenom. Po vrhu grebena je po dobro shojeni poti potekala meja med dvema loviščema na vzhodnem in zahodnem pobočju.

Kakor vihar, ki nenadno zabučil čez kraške kotanje, se je razlegel trušč pogona. Vedno glasneje in bliže je bilo slišati za gozdno tišino neobičajno lomastenje. Ni trajalo dolgo, ko se je razlegla značilna pesem štirinožnih braki-rjev. To je pomenilo, da je prvi jelen, ali pa srnjak zapustil svoje ležišče in se pognal čez drn in strn v dir pred pogonom. Lovci na stojiščih so pristrili ušesa in nestrpno oprezali v smeri, odkoder so prihajali glasovi.

Za rojenega nimroda je ni lepše pesmi od tiste, ki jo pojejo izvežbani goniči na gorski brakadi, kadar hitijo za žlahtno divjadjo. Tudi Igorja je presunilo, na mah ga je prenehalo mrazivo drgetanje in zobje so se utišali. Česar ni zmogel vroč čaj iz termosovke, to je dosegla pesem gonica.

Prvi, ki je vznemiril Igorja in mu pospešil srce, je bil jesenski trubadur, lepoteč tistih gozdov. Nedaleč od njegovega stojišča se je dvignil z značilnim prhutom in kot puščica švignil tesno ob njem za južnim vetrom proti severu. Igor se danes še zmenil ni zanj, pričakoval je večjih prikazni, morda celo kake zverine; ni hotel izdati svojega mirnega skrivališča.

Njegovo stojišče je bilo ob debeli stari bukvi, ki je na spodnjem delu debela bila že obrasla z mahom in uhljatimi gobicami; na južni strani nad najdebelejšo korenino je bila skorja razpokana in razpadla, da je zevala velika rana, ki je segala globoko v sredici nathlega debela. Bukev so obdajale nizke gosto zarasle smrečice, ki so s svojimi košatimi vršički segale tako visoko, da so zakrivala celo Igorjevo postavo. Opojni vonj gorskega gozda je zadišal zdaj po smrekovi smoli, zdaj po strohnelem lesu in listju; tudi po jesenskih gobanih je dišalo.

Vladala je mrtvaška tišina, da je bilo slišati celo žuželke, ki so se plazile po odpadlem suhem listju. Budno lovčevu uho je kar dobro slišalo, kadar se je usločen ovenel list prekucnil z žuželko, ki mu je prilezla na privzdignjen rob. Tu in tam je zavela rahla jesenska jugovinasta sapica, ki je začela lomiti jutranji mraz. Tedaj je tajinstveno zašelestelo v bukovi krošnji, vsuli so se dozoreli osušeni listi in vrtljivo poplesavali med vejami pada-joč na tla k zadnjemu počitku. Zazvenela je tista samosvoja, pritajena, večno najlepša pesem, ki jo zaigra vetrič na nevidne strune med smrekovimi iglicami. Kdor je kdaj s pravimi ušesi prisluhnil tej pesmi, tisti ve, da lepših melodij doslej še ni uglazbil noben velikan.

Kako lepo in prijetno je v gozdu! Že kar glasno je slišati rogača, ki kobaca iz majhne kotanjice proti grebenu. Tudi polhek je za hip pokazal svoj sivkasti kožušek in jo je urno ucvrl, ko je zagledal kosato polnovko na Igorjevi glavi. Najbrž se je revček vstrašil svojih prednikov.

Veverička je zvedavo pokukala izza skarišča bukvinega razvejnika. Igorjeva pojava se ji je zdela neobičajna. Zavijala je vrat in obračala glavico, ostrila ušeska in poškilila zdaj z desnim, zdaj z levim očesom, kakor da ne bi mogla verjeti lastnim očem. Kaj takega vendar ni videti vsak dan tu gori. Tudi ježek je pritaval mimo, nič se ni zmenil, ne za čudno pojava, niti za tuje vonjave, saj se nikogar ne boji, oborožen je s stoterimi sulicami; tovoril je na konicah svojega kožuška nabodene suhe bukove liste. Nekje si pripravlja posteljico za zimo.

Vsi ti in še mnogi drugi prebivalci gorskega gozda so po svoje hoteli po opravih mimo Igorja. Vse je zaznal, nobenega ni prezrl.

Iz velike razdalje, a že bolj razločno je bilo slišati pesem gonicev in tu in tam zamolkel ropot gonjačevih udarcev po praznih konzerv. Izenada je zašumelo v bližnjem goščavju počasno lomastenje, kakor da bi se nekdo prihuljeno previdno korak za korakom pri-mikal.

Nadaljevanje prihodnjic

PRLEK PROFESOR DOKTOR ANTON SLODNJAK

(1899–1983)

13. junija bi praznoval profesor Anton Slodnjak svoj rojstni dan, če nas ne bi pred tremi meseci dokončno zapustil. Takrat smo v našem listu le omenili, da bomo o njem izčrpnjeje poročali, saj je bil naš slovenjgojski rojak, doma iz Bodkovec pri Juršcih. Pisati o človeku, o osebnosti, ki je prav vse svoje življenje posvetil zgodovini tega našega majhnega naroda, ki se skriva med Dravo, Savo in Sočo, pa še to samo o delu njegove zgodovine — literaturi. Vendar pa si literarni zgodovinar od ljudi svojega poklica izbere najlepši del, najbogatejši in najbistvenjši.

V očeh prihodnosti sleherno umetniško delo zmagujoče konkurira sleherni vojni, politični intrigi ali spletki, ekonomskim dvigom in padcem, pa čeprav vsi ti elementi vplivajo na umetniški izraz in na avtorja. Toda za razliko od suhoparnega pozitivističnega kopičenja podatkov, je naš rojak uporabljal živo, prizadeto besedo, se ni zanašal na že določene kalupe, ni ločeval velikih in malih pisateljev, pesnikov ali dramatikov, upošteval poleg objektivnega drobca še svojo kritično, pa četudi subjektivno misel, ki je dopolnila portret sleherne njegove študije.

Ce sedaj, ko so potihnili nagrobni govori, skušamo spregovoriti o njem mirno, ne hladno, temveč s toplo človeško besedo, ki jo je znal izgovoriti tudi on, še enkrat spreletimo zunanje podatke o njegovih življenjskih potajah, literarnih mejnikih, ki jih je postavil, o ovirah, ki so ga zadrževale na tej poti, da pridemo do zadnjega konca, ko se ustavi sleherni neposredni stik.

Ko sem bil pred nekaj dnevi s skupino koroških knjižničarjev po Slovenskih goricah, so se čudili temu delu Slovenije, ki je dal toliko osebnosti, zlasti pa jeziko-slovce in literarnih zgodovinarjev. Spomnimo se samo na Antona Vramca, sodobnika naših protestantskih piscev, ki so ga do nedavnega šteli za hrvaškega zgodovinarja, na slovničarja Antona Murka, ki je obvaroval Slovenijo pred jezikoslovnima separatizma, kot sta bila na Kranjskem Fran Metelko in na Štajerskem Peter Dajnko, pa tudi pred Prešernovim enostranskim gledanjem na slovensko literaturo, saj je poleg tega, da je na severovzhodu Slovenije odločno branil osrednjo slovensko književnost, torej Prešerna in njegov krog, izdal pesmi »pevca Sloven-

skih gor« Leopolda Volkmerja (ki je zbiral pri Desterniku, oziroma v fari Sv. Urbana duhovnike vnete za slovenski jezik in slovsko delo), pa nadalje Ivana Macuna, ki je izdal nekako prvo slovensko antologijo »Cvetje jugoslavensko« (1850), znanega Kopitarjevega naslednika Frana Miklošiča, slovničarja evropske širine, njegovega po krivici pozabljenega rojaka, čeprav velikega slovničarja Oroslava Cafa, Drstelčana, Matijo Murka, prav tako evropskih širin, taborita, politika in pisca številnih slo-

srednji šoli, se je najprej vpisal v Zagrebu na agronomijo, a takoj to pustil in preselil v Ljubljano na slavistiko k Ivanu Prijatelju in Franu Kidriču. Po končani fakulteti je bil dve leti v Krakovu na Poljskem. Kot profesor je služboval v Ljubljani na trgovski akademiji, bil med okupacijo zaradi sodelovanja z OF trikrat zaprt. Po vojni je bil najprej v kabinetu načelnika za strokovno šolstvo, zatem pa na univerzi za slovensko književnost. Če so ga l. 1959 zaradi nemško pisane zgodovine slovenskega slovstva od-

njegovih biografskih romanov (Neiztrohnjeno srce, Pogine naj — pes! in Tujec) ravno trije: Prešeren — Levstik — Cankar.

Ob obravnavanju literarne zgodovine ni bil nikoli zanesenjak v pretiravanju ali celo potvarjanju, nikakšen lokalpatriot v negativnem smislu, niti ne moremo pri njem govoriti o utopitvi v nekem ljubljanskem amorfnem kulturnem centru, temveč je skrajno resno obravnaval obrobne pokrajine, raziskoval in ovrednotil pozabljena, zanemarjena ali lažno prikazana dela. Pogled v njegovo bibliografijo nam kaže, da je bil njegov opus kot osebnostno tako tudi časovno dokaj širok.

Vedno se je smatral za Prleka in v svojih študijah se je nemalokrat poglobljal v štajersko literarno ustvarjanje, pisal o različni kranjski in štajerski duševnosti in čeprav je bil eden najbolj vnetih in tudi zvestih prešernoslovcev, je ves čas v svojih pisanjih popravljaj Prešernovo gledanje na Štajerco.

K nam v Ptuj je večkrat prihajal, bodisi je govoril na Prešernovih proslavah, predaval v Studijski knjižnici o Stanku Vrazu, prihajal na osnovne šole, praznoval v krogu kulturnih delavcev svoje jubileje v domačih Budkovcih itd. Ko smo ga v knjižnici povprašali za račun za potne stroške, je zamahnil z roko in dejal: »Če mi že mislite kaj dati, dajte to za kakšno vaško knjižnico!«

Prihajal je k nam zdravnik, ves goreč za svoje delo, topel do so-besednikov, širok v pogovorih, brez trohice ošabnosti, brez tiste-ga »Nimam časa!«

Pred 14. leti je ob svoji 70-letnici zapisal v našem Tedniku: »Prlek sem in tudi moram ostati do smrti, ker pač ne morem iz koordinat spočetja, rojstva in odrasčanja. Kadar sanjam o neizmernem bogastvu, mislim vedno na naše drage Prleke, katerim srčno želim lažjega in lepšega življenja, čeprav me je njihovo trpljenje vedno spodbujalo in bogatilo.«

»O njem je več pisal Jože Pogačnik v Slodnjakovih študijah in esejih v l. 1966 ter sedaj ob smrti v Sodobnosti 1983, Nada Prašelj v Slovenskem biografskem leksikonu, a v Münchenu v Nemčiji pa je ob njegovi 70-letnici izšel njemu posvečen zbornik Studia sloveni-ca monacensia z bibliografijo Slodnjakovih del ter seveda vrsta ostalih članov ob smrti).

Emeršič J.

Dr. Anton Slodnjak govori v Juršcih na proslavi ob 100-letnici rojstva Ivana Cankarja (1976).

Foto: J. Slodnjak

vničnih drobtin Božidarja Raiča, prva Slovenska bibliografa Franca Simoniča in njegovega zeta Janka Šlebingerja, jezikoslovca in pisca slovnice Rudolfa Kolariča, literarnega zgodovinarja Karla Glaserja iz Hoč pri Mariboru, zanesenega zgodovinarja, jezikoslovca in raziskovalca slovenske mitologije Davorina Trstenjaka, ki se ga je lotil za seminarsko disertacijo mladi Tone Slodnjak in še več bi jih lahko našli.

Slodnjak je bil sin imovitih kmečkih staršev iz Bodkovec v Slovenskih goricah. Na starše, zlasti na očeta, je s svojo svobodomiselnostjo imel velik vpliv farni kaplan in pesnik Anton Aškerc, ki je pri Sv. Lovrencu služboval v letih 1889–1891.

Čeprav je bila materina tiha želja, da bi postal Tone duhovnik, se je brez velikih pretresov odločil za posvetno pot. Zaradi močne slovenske zavesti in nasprotovanju ptujskemu nemškutarskemu Ptuj, ni šel v to bližnjo gimnazijo, temveč v Maribor in po končani

stranili z ljubljanske univerze, so ga z odprtimi rokami sprejeli v ostalih republikah in v Frankfurtu ob Maini, kjer je delal do pokoja. Toda niti upokojevec ni prekinila njegovega intenzivnega raziskovalnega dela, oziroma ga je celo pospešila.

Razen omenjene študije o Davorinu Trstenjaku je prvo njegovo večje delo »Pregled slovenskega slovstva« (1934), kjer se ne zadovolji samo s pozitivističnimi dejstvi, temveč skuša z moralno-estetskimi in filozofskimi merili prodreti globlje v bistvo slovenske literature. Ta princip se čuti zlasti v Matični zgodovini slovenskega slovstva (1959, 1961, 1963), v nemški Geschichte der slowenischen Literatur (1968) ter v delu Obrazi in dela slovenskega slovstva (1975). Kot dobro opazi dr.

Jože Pogačnik v svoji študiji o Slodnjaku, so se vsa njegova dela in zlasti še članki, ki jih je čez 300, osredotočili okrog Prešerna, Levstika in Cankarja in tako tudi ni čudno, da so protagonisti treh

upokojevec. Najbrž pa niso zanemarljive nadure, ki jih opravi v OZD kljub temu, da se teži k temu, da bi jih ne bilo več. Najbrž ne bi smelo biti opravičila za eno samo.

Kje in kdo bo postavil kriterije, do kod sega enaka pravica do dela? Najbrž si tudi v ptujski občini ne bomo smeli dolgo zatiskati oči pred nezaposlenostjo. Najbrže niso diplomanti krivi za zgrešeno politiko izobraževanja. Pa kljub temu bi lahko ugotovili, da v nekaterih OZD še vedno plačujejo dodatek za deficitarne kadre, po drugi strani pa so taki kadri iskalcu zaposlitve. Nelogično boste dejali. Pa le ni tako nelogično, ko človek začne poglabljeno razmišljati o teh zadevah.

Dokler bo veljalo načelo „ti

meni, jaz tebi“, bo tako kot ie. Toda temu bomo morali narediti konec, pa čeprav bo ta konec „boleč“. Boleč pod narekovaji zato, ker, če neko izgubi nekaj, do česar ni upravičen, ne more in ne sme biti boleč. Z uresničitvijo misli „Prave ljudi na pravo mesto“ bi rešili mnogo težav. Najbrž pa tudi celotno gospodarstvo. V mislim tudi na to, da naj zapuste delovna mesta in funkcije vsi tisti, ki jim je kakorkoli uspevalo zadržati se na njih, pa čeprav zanj nimajo kvalifikacij. Vpliv „zvez“ bo moral biti prekinjen. Le tako je lahko pričakovati krajšanje vrste brezposelnih. Kar pa je najpoglaviteje, mladit bodo dobili zaupanje, da se le nekaj premika.

M. Menoni

Kmalu bo izšel „Bistriški zbornik“

Posebni uredniški odbor za izdajo zelo bogate in za kulturno dediščino pomembne zbirke kulturnih in drugih dogajanj preteklosti na območju sedanje občine Slovenska Bistrica, je pripravil težko pričakovani Bistriški zbornik, ki bo predvidoma izšel še ta mesec.

Predvsem visoki stroški izdajanja so bili vzrok, da ta ni izšel v mesecu maju, kot je bilo predvideno. Zbrati kar 4,1 milijona dinarjev ni bilo lahko. Od tega so samo za tiskanje porabili 3,6 milijona dinarjev. V prednaročilo bo knjiga veljala 1000 dinarjev, v knjigarnah pa jo bomo mogli kupiti po 1200 dinarjev.

Kljub dokaj visoki ceni knjige, je zanj med prebivalci bistriške občine veliko zanimanje za naročila v predprodaji. Viktor Horvat

IZ MUZEJSKE FOTOTEKE

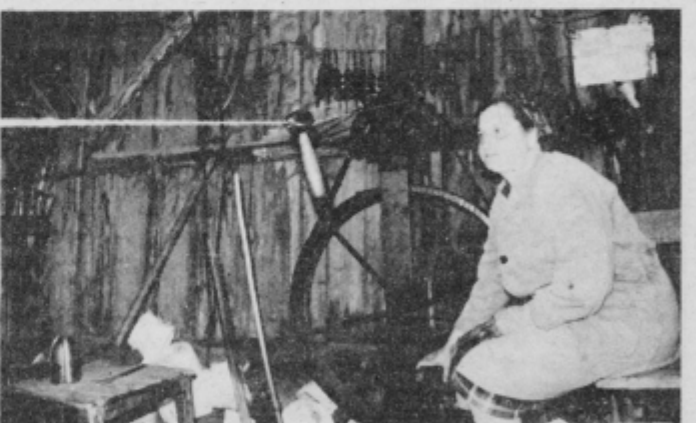
V vrvarstvu uporablja vrvar različna orodja, ki imajo vse stare nemške nazive, oz. popačena imena, ki pa izvirajo iz nemščine. Za sukanje — »zajlanje« vrvi mu služita »kšir« in »zajlvagen«, za grebenje »greben« (Konoplja se čisti na grebenu, da se lahko prede. Lepša konoplja se porabi za boljše vrvi (štrange), slabša pa za vože (za povezovanje sena na voz, za prevažanje šibja iz gozda, za prevoz stelje). Za predečenje uporablja predilni stroj. Na ta stroj lahko prede en sam. Ko vrv sprede jo natakne na »špilštenek« — palice. Na »špinrad« — kolovrat sprede več tankih vrvi skupaj v bolj debelo vrv. »Henger« — kljuko si obesi okoli pasu; po njej mu tečejo spredaj nespredele vrvice in zadaj že spredele vrv. Na »hašpl« pa navije vrv.

Vse to orodje je imel že njegov prednik Vajdič. Vajdič se je priselil iz Varaždana in verjetno je vse to orodje kupil od kakega vrvarja na Hrvaškem. Orodje je prinesel s seboj.

Orodje vzdržuje in popravlja Španer sam. Pri ceni izdelka ne zaračuna amortizacije orodja. Pravi, da je že vse odsluženo.

Od družinskih članov mu je pomagal v obrti sin, ki se je tri leta učil obrti pri očetu in tudi izučil, vendar je šel kasneje v drug poklic. Poma-ga pa mu tudi žena že ves čas.

Ralf Čeplak

»Špinrad« — kolovrat, ki ga vrti Španerjeva žena. Fototeka etnološkega oddelka, foto Ralf Čeplak, marec 1983.

Program za kulturna srečanja je pripravljen

XI. ptujska kulturna srečanja z jubilejnim — desetim pokroviteljstvom Kredite banke Maribor, PE Ptuj — se bodo začela predvidoma 20. avgusta z nagrajenimi puljskimi filmi ali pod skupnim naslovom Pula po Puli 83. S tem bo Zveza kulturnih organizacij v Ptuj tu tudi uradno odprla prireditve, ki si je v minulih desetih letih pridobila v slovenskem prostoru dostojno mesto in ugled, zlasti še, ker potekajo srečanja v času, ko drugo kulturno delo zamre.

Organizatorji so že pred uradno otvoritvijo pripravili razstavo dveh akademskih slikarjev, ki služita v Ptuj tu svoj vojaški rok, otvoritvena slovesnost bo 22. julija. 1. septembra bodo odprli razstavo lanske boriske kolonije, sledil bo festival domače zabavne glasbe Ptuj 83, gostovanje gledališča iz Celja z Mikelново satirično igro Moralno politične kvalitete tovariša Gubca, premiera mladinske skupine DPD Svoboda Ptuj Stopinje z igrice za otroke Mali strah bau-bau, literarni večer s sodobnimi slovenskimi pesniki, gostovanje glasbene skupine Trlep, ki goji slovensko ljudsko pesem in glasbo ter nato še razstavo akademskega slikarja Bojana Golje, področno srečanje pihalnih orkestrov v Kidričevem, gostovanje eksperimentalnega gledališča Glej iz Ljubljane, gostovanje lutkarjev s Kozlovsko sodbo v Višnji gori, baletni večer s plesalcem Vojkom Vidmarjem, likovno razstavo Vojka Pogačarja in zaključek — 24. oktobra s predstavo iz Borštnikovega srečanja v Mariboru.

Program je sestavljen tako, da bo gotovo zanimiv in pester, pa tudi po kvaliteti in umetniški plati primeren, čeprav se prav zaradi pomanjkanja denarja letos ne da narediti kaj večjega, pravijo pri ZKO Ptuj.

mš

JEZIKOVNO RAZSODISČE (108)

Sporočevalna kultura pa taka

„Danes zjutraj sem vstopila v Integralov mestni avtobus in vrgla v nabiralnik 15 din za vozovnico za hčerko in zame. Sofer je začel nesramno kričati name v srbskohrvatskem jeziku. Sele čez nekaj časa sem uspela razumeti, da so se vozovnice podražile. Rekla sem mu, naj govori slovensko, ker ne razumem srbskohrvatskega jezika. Odgovoril pa mi je: 'Sramota za vas što ne razumijete litov jeziki!' — Mislim, da bi morali delavci iz drugih republik, ki delajo pri nas, vsaj delno obvladati slovenski jezik, verjetno pa bi za to morala poskrbeti njihova delovna organizacija. S tovariškimi pozdravi A. H. s Titove iz Ljubljane.“

Izkušnja našega vsakdanjika, kakršnih si ne želimo in tudi potrebne niso. Najprej voznikovo neprimerno vedenje do stranke: pogosto ni dovolj potrpežljiv, prijazen, morda celo ljubezniv, ampak je večkrat kot sitna kislica, ki svojo slabo voljo stresa na potnike (v tem ni razlik glede na jezik, ki ga govori). Dostikrat pač pozabimo, pa nikakor ne bi smeli, da smo v službi za druge, ne zase, in da ima potnik v javnem govornem občevarju tako rekoč zmeraj prav. Tudi če je potnik siten, mu ne smemo vračati 'šilo za ognjilo', kakor so včasih rekli, oz. 'milo za drago' kakor danes večkrat slišimo in tudi bolje razumemo. Se manj imamo pravico zvišati ton, če stranka ni tako rekoč ničesar zakrivila. Kakor v našem primeru, ko pač ni vedela, da se je vozna povečala. Res je pač, da je bil voznik tisto jutro že „neštet“ opozoril na zvišanje voznine in je bil zaradi tega verjetno tudi že utrujen in naveličan, toda — služba je služba, obvezuje nas vsaj na vljudno ravnanje z vsemi, ki imamo z njimi opravka. (Tudi sami lahko postanemo njihova stranka in si enako ne bi želeli neprimernega ravnanja z nami)

Zelo neprimerna pa je bila voznikova izjava glede tega, zakaj se kakega jezika učimo in zakaj ne ter kdaj se odpovedujemo rabi svojega jezika in kdaj to nikakor ni potrebno in koristno. Obveznosti so tu obojestranske: vsi se moramo prilagoditi jezikovnemu okolju, v katerem živimo, enako Slovenci zunaj Slovenije kakor tisti, ki pridejo k nam. Pri tem je gotovo prav, da nam pomaga delovna organizacija, katere član smo, glavno breme pa mora vendarle nositi posameznik, ki se je odločil priti med ljudi z drugim jezikom, pa še v službo, v kateri se mora s strankami sporazumevati v njihovi materinščini. — Večina to tako ali tako dela. Povsod po svetu — in nihče ne more biti izjema, če noče veljati za nekoga, ki hoče več, kakor je mogoče in prav.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino in javni rabi pošiljajte na naslov: JEZIKOVNO RAZSODISČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

Darinka Plohl

PROBLEM

„Mislim, da je za človeka vredno živeti le, če ustvarja. Stem izrazom ne gre zavzemati velikih reči. Človek je vreden toliko, kolikor je s svojo ustvarjalno dejavnostjo, kjerkoli in na kakšen koli način dal generaciji, ki ji pripada. Ustvarjanje pa je boj v družbenih odnosih, boj z zaostalost miselnostjo. Vse življenje, ki smo ga preživeli, je polno takšnega boja, vsak pa je dal od sebe tisto, kar je mogel dati. V resnici si ne morem predstavljati, da bi drugače živeli!“ je dejal tovariš Edvard Kardelj, ko so ga vprašali, kaj misli o problemu smisla človekovega življenja.

Najprej se vprašajmo: Zakaj človek sploh živi, ustvarja, deluje in podobno? Morda zato da bi lepo in

SMISLA ČLOVEKOVEGA ŽIVLJENJA

udobno živeti, da bi bil boljši od soseda, da bi naslednji generaciji zapustil lepo dediščino ali, da bi pomagal razviti družbo do vrha. Človek poskuša rešiti problem človeka na svoj, morda pa tudi na družbeni način torej s pomočjo družbe.

Zdi se nam, da v naši družbi ni problemov, ki bi bili vredni omembe ali javnega grajanja. Toda že to, da delamo proti naravnim zakonom, je eden od glavnih problemov. Namesto, da bi naravi pomagali ohraniti življenje, takšno, kakršno je, podarimo te naravne zakone na vse mogoče načine (pretirana izbira tal, lesa, uničevanje naravnih lepot in tako dalje) kar se tiče problemov, jih

zdaj nenehno poudarja na vsakdanjem življenju, kakor tudi v naših znanstvenih in novinarskih razpravah, na konferencah in kongresih političnih in družbenih organizacij. Pri oceni vzrokov teh problemov že vidimo večjo raznolikost, proti njihovem nepravilnemu obravnavanju in pri tem se še moramo bojevati proti pretiranemu poudarjanju nekaterih problemov, proti zanemarjanju vzrokov s posledicami in podobno. Samo spoznavanje pravih problemov, njihovih pravih vzrokov nam omogoča najti resnične rešitve. Kakor govorimo o problemih družine, se mi zdi, kako je na primer zelo važno, da ne pridemo pod vpliv ljudi, ki nekatere pojave iz življenja

ŽIVLJENJA

naših ljudi — družin pretiravajo in jim prisojajo odločilni pomen (npr. navedbi o razvezi zakonov, splavih, mladinskem kriminalu, prostituciji, o nezakonskih otrocih itd)?

Mnogi vidijo probleme samo v senčnih straneh v „bazenih“.

Kadar pa dajejo recepte za premagovanje omenjenih problemov, tedaj se navadno tudi pokaže v čem je stvar — predlagajo namreč reševanje v duhu minulosti, lahko bi celo rekli, da gre za reševanje minulosti same ne pa sedanosti, ki je tako zelo pomembna, še bolj pomembna pa je prihodnost vsake generacije.

Darinka Plohl

NAŠ NAGRADNI IZLET

Na naši šoli vsako leto tekmuje v disciplini in čistoči. Letos smo se zelo trudili, da bi bili prvi med razredi nižje stopnje. Nekega dne je tovaršica rekla, da smo prvi in gremo na nagradni izlet. Bili smo zelo veseli in smo komaj čakali, da bo napočil tisti dan.

V četrtek zjutraj smo se zbrali športno oblečeni in obuti pred šolo. Z nami so šli na izlet tudi učenci 8./d, ki so tudi dosegli prvo mesto na višji stopnji. V avtobusu mi je bilo slabo, zato sem samo ležala in se z Natašo pogovarjala. Prvič smo se ustavili v Frankolovem, kjer smo si ogledali dva spomenika iz NOB. Takrat mi je slabost ponehala. Odpeljali smo se v Sempeter, kjer smo si ogledali Rimsko nekropolo. Neka tovaršica nam je razkazala rimske izkopanine in nam marsikaj novega povedala. Odpeljali smo se v jamo Pekel, kjer smo se namalicali in si ogledali prečudovito kraško podzemlje.

Ko nas je vodil odpeljal v podzemlje, sem se vsemu čudila. Kako prečudovito podzemlje! V jami smo videli stalagmite, stebre, zaves, „orgle“ in druge kapniške tvorbe. Videli smo tudi ponikalnico, ki je tekla čez jamo. V jami me je bilo zelo strah, ko smo se vzpenjali po stopnicah.

Če si pogledal dol, se ti je kar zvrtilo, takšni globoki prepadi so bili. Ko smo prišli iz jame, smo se odpeljali do Logarske doline. Tam smo si ogledali slap Rinka, ki je padal čez skale. Pihljali je rahli vetrič, zato je vodo pri padcu raznašalo. Naenkrat smo se vsi zagnali proti slapu. Bili smo mokri, ker je škropilo na vse strani. Tam se nisima dolgo zadrževali, saj smo se morali vrniti v dolino. Spet smo se odpeljali. Ker smo bili lačni, smo se ustavili v Planinskem domu. Tam smo se namalicali in se igrali razne igre. Tudi tam je bil manjši slap, pri katerem smo se igrali in si ga ogledovali. Kmalu smo se morali vrniti v Ptuj. Vožnja nazaj je še kar hitro minila. Po poti smo prepevali pesmi in se igrali razne igre. Izlet mi je bil zelo všeč in sem si rekla, kako bi bilo lepo, če bi se še enkrat potrudili in bi spet šli na nagradni izlet.

Helena Kuhar, 4/a, OŠ Tone Žnidarič Ptuj

Zinka MATJAŠEC

Moj šolski uspeh

Sprašujete dragi tovariši vsi zakaj se naš Janez tak kisló drži.

Obraz prej veder in poln humorja, sedaj pa ga tare skrb in nevolja.

Kako naj bom še duhoviti sem imel pri očetu popravni izpit.

Učitelj v izkaz mi je cvekov nabí oče pa s tem ni soglasil.

Takoj mi nove je strune napel in z leskovim lokom je gloslat začel.

Jaz pa sem cvílil in piskal na glas izmenoma včasih potegnil sem bas.

Moraš si misliti kakšna je godba bila, saj gloslat je tisti, ki gloslat ne zna.

Po koncertu nerodnem sva se zmenila gloslati se več ne bova učila.

Raje bom v šoli pridno poslušal cveke nerodne popraviti skušal.

Da bova v bodoče zadovoljna oba, naj z leskovko v šumi lisicam glosla.

BURKLEJE PROTI NEVIHTI

Nekoč so ljudje veliko bolj kot danes častili bogove in verovali vanje. Moja babica je bila otrok v teh starih dobrih časih, ko so še spoštovali stare običaje.

Zunaj je bila nevihta. Otroke je bilo strah in so se stisnili v kot. Mati moje babice jim je prigovarjala, naj molijo, saj je to edini način, da umirijo sveto silo, da ne bo uničevala. Sama pa je vzela burkle in jih vrgla na dvorišče. Te burkle so morale pasti na tla tako, da so se prekrizale. Po srečnem naključju pa je nevihta res poeniala.

Če je kdaj zunaj nevihta, se babica nasmeje in hudomušno pripomni: „Hitro sem z burkljami!“

Teodor Pevec, 6/a

Ko je nekoč posebno hudo grmeló, je babica zbudila mojo

mamo, ki je bila najmlajša in še nedolžna. Dala ji je sekiro in mama je morala z njo trikrat v zraku narediti križ, potem pa s sekiro udariti v zemljo. Babica je verjela, da s tem, ko udariš v zemljo, presekaš oblake in preženeš točo.

Stanko Plohl, 8/a

Poleti je bila pri nas babica. Pripravljalo se je k nevihti. Začelo je močno grmeti. Vsi smo menili, da bo padala toča.

Takrat je babica vzela steklenico z vinom in začela polivati po dvorišču. Vprašal sem jo, zakaj to dela. Odgovorila je, da toča ne bo padala, če bo polila vino.

Toča je kljub politemu vinu padala.

Ludvik Hedžet, 8/b OŠ Miklavž pri Ormožu

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

MOJ VZORNIK

Vsakdo od nas ima širok krog prijateljev in znancev, med katerimi so tudi starejši ljudje, ki so nam lahko za vzor. Moj vzornik je oče.

Moj oče je pošten mož, srednjih let, poročen, v službi in skrbí za našo družino. Je zelo prijazen, šaljiv in iznajdljiv. Ko se sosedje pogovarjajo, kolikšne so cene nafte, premoga in drugih stvari, jih zmeraj potolaži z besedami: »Če bomo delali, bomo imeli vsega.« Njegov obraz je vedno veder in nasmejan. Zna se pogovarjati z mladino in sam včasih pomaga z besedami in dejanji. Pripoveduje šale, ki mu jih nikoli ne zmanjka. Čeprav včasih dela cel dan na polju, zvečer pa mora v službo, odide vedno z nasmejanim obrazom in s strumnim korakom. K njemu prihajajo razni ljudje, da bi jim pomagal ali svetoval. Vsakemu svetuje, kar zna popraviti ali narediti, to tudi stori. Svoje dobre lastnosti pa sedaj, ko odrasčam, prenaša na mene in si želi, da bi tudi sam postal tako dober in pošten človek, kakor je on.

Moj oče mi je celo všeč, zato si želim, da bi bili na svetu samo tako dobri in pridni očetje, kakor je moj.

Anton Florjančič, 8/a OŠ Franc Belšak, Gorišnica

UTRINEK IZ ŠOLE V NARAVI

Bil je prekrasen sončen dan, brez slehernega oblaka. Veter je rahlo pozibal valje in dišalo je po cvetju, ko smo se znašli v prostornem počitniškem domu na Debelem rtiču. Kraj, kjer bomo bivali, smo si najprej ogledali, nato pa smo si razložili stvari.

Ura je bila ena, ko smo šli na kosilo. Po kosilu smo se odpravili na plažo. Oblečeni v kopalke smo planili v vodo. Voda je bila zmerno topla, polna ježkov tu in tam pa se je prikazala meduza. V določenem času smo se odpravili na večerjo, malo poklepetali in se odpravili spat.

Ponoči ob polnoči sem zaslišala korake in smeh. Le kaj je utegnilo biti? Zagledala sem sence, ki so se premikale. Čez nekaj časa sem zaspala. V naši sobi sem zaslišala klepet, ki me je prebudil. Bilo je ob 7. uri zjutraj. Hotela sem malo zadremati, ko so me začele punce buditi. Bila sem namazana po lichen in laseh z zobno pasto. Z Alenko sva tekli na stranišče, da sem se umila. Fantje imajo z mazanjem pač veselje.

Dnevi so hitro minevali. Vsak dan je hitro minil, zjutraj pa sem se prebudila z zobno pasto. Že naprej se bojim, kaj bo na zadnji dan.

Marjetka Vrabčič, 7/b, OŠ Olga Meglič, Ptuj

ŽETEV

Ko je pšenica dozorela, so jo nekoč ročno poželi. To delo so opravile žančice. Začele so, ko se še ni dodobra zdani. S srpi so rezale zrele bilke in jih urejale v snope, može pa so jih vezale. Ko je bila žetev končana, so snope postavili v razstave. Tako so ga pustili kak teden, da se je dobro posušilo. Z volí so snope nato zvozili pod streho, kjer se je začela mlattev. Stroj za mlattev so imenovali gepl in so ga poganjali volí. Nato je zrnje prišlo na redus in v vetrnjak, kjer so ga prečistili. Žančice pa so spletle venček iz samih pšeničnih klasov.

Lea Potočnik, 7/b

Stara mama mi je povedala, kako so nekoč želi. Žančice so se zgodaj zbrale na njivi. Delale so snope. To delo je bilo težko.

Jelka Topolinjak, 1/a

V času žetve je bila nekoč, ko smo ročno želi, lepa navada, da so žančice spletle iz rži krono gospodarju, iz pšenice gospodinji; ječmenovo je dobila dekla, ovseno pa domači sin ali pa hlapec, če je sin bil še premajhen in če je bil hlapec pri hiši.

Jerica Meško, 7/b

Ko se je bližala nevihta, so bežale tri ženske na križišče. V predpasnikih so imele pšenično klasje. Polagale so ga po poteh enega čez drugega. V naši fari je bila ena, ki je znala posebno dobro delati te coprnije. Vsakdo, ki se je pripeljal mimo, je lahko videl, kaj dela. Vedno je tudi govorila: „Dokler bom živa in bom opravljala to nalogo, v naši fari ne bo toče. Ko pa mene več ne bo, pa bo tudi pri nas toča, morda tudi vsako leto.“

Nekateri stari ljudje so v to coprnijo verjeli in verjamejo še danes. To pripovedujejo nam mladim, ki jim tega le ne moremo verjeti.

Sonja Luci, 8/b, vsi iz OŠ Miklavž pri Ormožu

RIBIČ

Ribič mora biti prijavljen pri ribiški družini. Ribič ne sme loviti brez ribiške karte. Če ulovi premale ribe, jih mora spustiti nazaj v vodo. Če ulovi preveč rib, se lahko zgodi, da plača kazni. Ribič ima ribiško palico, obleko, škornje in vrečo. Pri ribolovu mora biti zelo tiho, ker se drugače ribe prestrašijo in zbežijo. Ribič natakne na trnek hrano in ga vrže v vodo. Riba poje hrano in se prime na trnek. Ribiču se palica potrese in to je znak, da je ulovil ribo. Ribo potegne na suho. Riba je še živa. Ribič ribi zategne usta in je mrtva.

Igor Iskra, 5/a OŠ Destrnik

ŠOLSKO LETO SE IZTEKA

Obiskujem 2/a razred. Moji najljepši trenutki v tem razredu so bili takrat, ko smo se s tovaršico skupno razveselili in nasmejali.

Ko smo prvič vstopili v drugi razred, nam je tovaršica povedala svoje ime. Z nami je bila zelo prijazna. Nekaj dni po tem, ko smo se že dobro spoznali, se je tovaršica mučila z nami, da bi nas čim več naučila. Vsak dan smo spoznali nekaj novega.

Šolski dnevi hitro minevajo in spet se bomo poslovili drug od drugega. Poslovili se bomo tudi od tovaršice. Nekaterim bo ob slovesu hudo. Želim, da bi zadnji šolski dnevi počasneje minevali. Tovaršica nas je mnogo naučila. Želim, da bi vsi učenci počitnice lepo preživeli, da bi se v jeseni zdravi vrnili v šolo in da bi v tretjem razredu nekaj znali.

Katja Zupanič, 2/a

Moji trenutki v drugem razredu so bili lepi, veseli in zanimivi. Hodili smo na izlete, imeli smo športne dneve, tekmovali smo z učenci 2/b razreda, sodelovali v akciji zbiranja papirja, skrbeli za čisto okolje naše šole in red in čistočo v razredu. Na začetku šolskega leta sem imela največ težav pri matematiki. V drugem poletju je bilo že bolje, mnogo smo vadili, ponavljali seštevanje, odštevanje in naučili smo se poštevanje.

Doma smo pisali domače naloge. Vedno jih nismo napisali, zato se je tovaršica jezila. Vesela je bila, če smo bili natančni in dosledni. Ni marala, če se je kdo zlagal.

Bliža se konec leta. Dobili bomo izkaze. Vsi si želimo, da bi bile v njih le najboljše ocene.

Karmen Hebar, 2/a, OŠ Ivan Spoljenjak, Ptuj

NA DELOVNI PRAKSI

Na delovni praksi sem bila v tovarni Agis. Agis je velika tovarna, ki ima več TOZD-ov. V tej tovarni dela mnogo delavcev. Izdelujejo razne dele za avtomobile; motorje, ogledala, sedeže za avtomobile in podobno. Vsak dan sem šla na prakso ob 6.30. Ko sem prišla tja, sem se preoblekla. Potem je prišel delovodja in mi povedal, kaj naj delam. Z delom sem začela ob 7. uri. Delala sem vsak dan različna dela. Meni je hitro minil čas. Rada sem hodila na prakso. Delo mi je bilo zelo všeč. Tudi delavci so se radi pogovarjali z menoj. Zadnji dan sem se poslovila od delavcev in delovodje. Delovodja mi je rekel, naj bom pridna in naj se pridno učim. Meni ni bilo nobeno delo težko. Vsa dela sem z veseljem opravljala. Hitro so minili dnevi prakse. Zdaj sem v šoli in se moram posvetiti učenju.

Na delovni praksi sem spoznala delo v proizvodnji. Delavci v tovarni veliko delajo in imajo le malo časa za pogovor. Tudi mi v šoli bi morali biti tako pridni, kot delavci za strojem.

Daniela Trafela, 8/a OŠ Destrnik

PRI ZOBOZDRAVNIKU

Za odhod k zobozdravniku se ne odločim preveč hitro, ker me je malo strah.

Ko sem hodila v malo šolo, sem bila prvič pri zobozdravniku. Ker sem bila mlajša, me je spremljala mama. Ko me je zdravnica poklicala, sem vstopila v ordinacijo. Sedla sem na velik stol, nad katerim je visela luč. Zdravnica mi je rekla, naj odprem usta in pokažem boleč zob. Pokazala sem ji zob in zdravnica je ugotovila, da ga je treba izpuliti. Pobrizgala mi ga je z mrzlo tekočino. Nato je vzela klešče in zob izpulila. Močno me je zbolelo. Odšla sem nazaj v čakalnico. Tam mi je postalo slabo. Morala sem devet minut ležati.

In še zdaj mi pri zobozdravniku vedno postane slabo.

Francka Skok, 3. r. OŠ Leskovec

POGLED SKOZ OKNO

Kadar mi snov pri kakšni učni uri ni zanimiva in se dolgočasim, raje gledam skozi okno in opazujem pokrajino.

V ospredju šole je jasa. Zelo lep pogled nudijo visoka in razvejana drevesa, ki že brstijo. V njihovih krošnjah se radi združujejo ptički. Dolga asfaltirana cesta, ki vodi v druge kraje, je vlažna od dežja in rahlega snega. Tukaj sta še dve igrišči, kjer se najraje igra Eno je travnato, drugo pa asfaltirano. Ob asfaltiranem igrišču teče tudi majhen potok, ki se imenuje Pščina. V njej je zmerai dovolj živali. Za potokom so njive, ki jih kmetje redno obdelujejo, saj imajo od tega veliko koristi. Zelo temen, mešan gozd je poraščen z mahovjem, zvončki in spominčicami, ki naznanjajo pomlad. Piha tudi rahel veter in z njim se vedno bolj bližajo temni oblaki. Iz svojih trebuškov bodo izpustili vodo, namočili zemljo in s tem nekatere osrečili, druge razočarali. In slednji bomo dejali: »Kje je le poletje?«

Anica Ciglar, 6/r. OŠ Leskovec

NA IZLETU

Včeraj, 16. junija 1983 smo se zbrali v šoli. Postavili smo se v vrsto. Pripeljal je avtobus. Vstopili smo in se odpeljali. V avtobusu smo si peli. Čas je minil in prišli smo v Rogaško Slatino. Ko smo izstopili, smo šli v park v Rogaški. V parku smo malicali. Nato smo si šli pogledat dva vrelca. Šli smo še v Pivnico. Ko smo si ogledali pivnico, smo si šli ogledat ribice, ki so plavale v bazenčku. Sredi bazenčka je bil vodomet. Nato smo šli v trgovino. Tam smo si kupili sladoled. Nato smo šli k stojnicam, kjer so bile verižice, igrače, denarnice in drugo. Nato smo šli v avtobus. Odpeljali smo se proti hiši, kjer je bil doma Boris Kidrič. V njej smo si ogledali spominskih razstav. Nato smo vstopili v avtobus. Odpeljali smo se proti šoli. Po poti smo si tudi peli. Pripeljali smo se do šole. Domov smo se vrnili srečni in utrujeni. Želim si še več takih izletov.

Nataša Zupanič, 3/b, OŠ Ivan Spoljenjak, Ptuj

Mladinci KS Polenšak — Bratislavci tudi v junijski vročini ne počivajo

Vas Bratislavci leži na severni strani Polenšaka.

Vsi krajanji tega predela se trudimo, da bi se nekako znebili naslova nerazviti. Ker se že dolga leta borimo za eno in drugo smo že starejši krajanji zelo opešali in mislili, da tako ne bo šlo dalje.

Pa temu ni tako, saj so za nami naši mladi, ki so se povsem močno zavzeli za vse to kar smo si mi nekoč in sedaj želeli.

Vse drugo je že v veliki meri doseženo in urejeno, saj glavni cilj nam je bilo dobiti elektriko, pitno vodo in urediti ceste. Največji problem tega cilja nam še ostaja ureditev ceste, ki je v zelo slabem stanju. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev cele krajevne skupnosti, so začele ceste propadati oziroma bi že propadle, če ne bi mladinci tega območja zavirali propad za nas tako pomembnega objekta.

Dolžni smo se zahvaliti mladincem že za dve leti nazaj, saj so že v letu 81. 82 organizirali delovno akcijo, ki je bila povsem izvršena pri urejanju ceste.

Letos pa so v sredini julija organizirali dovoz gromoza in so ga tudi pridne roke naših mladincev spravile v tiste zavojčke dele ceste.

Zato se še enkrat prav lepo zahvaljujemo za njihov trud, in upamo da se bodo akcije po možnosti naših mladincev nadaljevale.

Mi vsi krajanji cele KS pa smo dolžni pomagati mladim, da bodo lažje uresničevali zastavljene cilje in reševali probleme, ki so že pred nami.

Zato pa moramo priznati, če bodo naši mladi tako nadaljevali, se mora pod njihovo roko zlomiti tudi najtrši oreh.

Veliko pohvalo zasluži mladina KS Polenšak — Bratislavci, predvsem pa pobudnik akcije, predsednik mladinske organizacije, ki mu je treba izreči vso pohvalo, ne le od mladincev, temveč tudi od vseh krajanov KS Polenšak, zlasti vasi Bratislavci in Zasadi.

Franč Novak

PRISPEVEK H KREPITVI NAŠE DRUŽBENE SAMOZAŠČITE

Civilna zaščita je najširša oblika priprave in udeležbe delovnih ljudi in občanov za zaščito in reševanje dobrin in prebivalstva v vojni in miru. Delovni ljudje in občani se organizirajo in delujejo v civilni zaščiti v skladu z zakonom in z načrti civilne zaščite, ki so sestavni del obrambnih načrtov, zato 20. junija praznujemo dan CZ Jugoslavije.

Eden izmed članov v verigi naše splošne ljudske obrambe je tudi gasilska organizacija, ki šteje danes okrog 70.000 članov. Od teh članov je večanjnih v gasilska društva 38.000 mladincev in pionirjev med sedmim in sedemindvajsetim letom starosti. Pionirji osnovnih šol se združujejo v PGD »Mladi gasilec«.

Na osnovni šoli Hajdina deluje društvo »Mladi gasilec« že tretje leto in je v tem šolskem letu povezovalo 159 članov — pionirjev in mladincev. Letos smo v PGD »Mladi gasilec« šolsko leto za-

Tekmovanje trojk v polnjenju posode.

Foto: Samo Strelec

ključili tekmovalno in nadvse svečano, prav na dan civilne zaščite — 20. junija.

Organizirali smo šolsko tekmovalno trojk v polnjenju posode

z vodo. Vsi razredi so imeli svoje predstavnike, ki so svoje razrede dostojno zastopali. Ko smo namreč na koncu pregledali rezultate, smo ugotovili, da je na nižji

mi BRIGADIRJI

DNEVNIK NEKEGA BRIGADIRJA

Danes so me že ob petih neki pijani kreteni začeli buditi. Ampak gisto sem popenil, se obrnil na drugo stran in spal dalje. Potem so se nekaj časa skakali okrog mene, in izvajali neke čudne ples. Končno so se naveličali in zapustili moje bivališče. Jaz pa sem še naprej sanjal o njej, njeni toploti, ko je v moji bližini, o njeni brezbarvnosti in šumenju, ki se gretaka v meni. — O moji VODKI. Željan sem jo bil kot duhovnik Marije. Spomnil sem se, da je imam še nekaj pod posteljo. Ležala je poleg mene kakor nevesta ob ženinu. Obležal sem ves srečen, jo obližnil z jezikom, začutil sem nje mehko, jo poljubil ter že čutil kako se mi pretaka po želodcu in doživi svojo kulminacijo. Prekleti kreteni začnejo zopet vpiti nad mano: „Vstani lenoba pijana!“

„MOLČI! Raje bi mi prinesli zajterk!“
„Ma vai, fankulo!“
Tedaj se prikaže ona, njen strog obraz mi požene kri v glavo, zbistri razum in poveča pulz srca. Da, pred mano stoji Goca. Skušam se ji nasmejniti, a njen še strožji obraz me prisili, da sklonem glavo, kot nedolžen muček in vstanem, se počasi oblečem, površno pospravim posteljo in se postavim pred njo. S pogledom me prešine, nato mojo posteljo in zapici svoje črne oči v mojo pijandursko držo. Razbral sem iz njenega pogleda, da se bliža nevihta in grmenje. Kot da bi se prerodil, takoj sem pospravil posteljo, se oblekel, prižgal cigareto in stekel v zbor. Zopet me je spremljal Gocin pogled in njen ostrí glas mi je predril srce: „Ugasi cigareto!“

Preklinjal sem vse, a vseeno pohodil ubogo cigareto. Prikazala se mi je podoba tople postelje, moje sobe. Iz sna me prebudi klic sobrigadirja „ZAJTERK.“ Použil sem dve porciji in se vrnil v posteljo. Spal sem dokler ni prihrumela stara pločevinka — avtobus, kateri naj je popeljal na traso. Moj kramp me je že nečakano čakal in košček zemlje, da ji s krampom vzamem nedolžnost. Zasmilila se mi je, a kljub temu sem prijel za kramp in kot zmešan delal do pol dveh. Prav ločiti se nisem mogel od krampa. Mišice so se mi napele, kri mi je z največjo možno hitrostjo krožila po telesu. S čela mi je curjal znoj, prav kakor po delu se me je lotevala lakota. In tako so me odlepili od mojega krampa.

Rdeč kot kuhan rak sem se še naprej kahal v avtobusu, ki je že skoraj pol ure zamujal.

Končno smo prispeli v naselje, kjer smo takoj tekli pod tuš. Ledeno hladna voda me je osvežila, seveda sem zopet prvi tekkel v jedilnico. Z dvema porcijama pred seboj sem začel hlastno jesti. Mudilo se mi je namreč v gostilno z mojimi najboljšimi kolegi. — Naseljskimi pijanci.

Pivo, vodka in zopet pivo, vodka, konjak... Vse dokler me niso prenesli v naselje. Goca je izgubila živce. Obljubil sem, da se to več ne bo dogajalo. Postal sem vesten brigadir in obljubo držal do konca.

Izmena se izteka, slovo bo težko, grenko, spomini na Dornavo pa bodo še dolgo živi.

Pesma o pomorščacima

Trasa nam je bila jaka
i mada smo dosta muke oko pomorščaka.
Pomorščaci nisu jaki u radu,
več imaju glavnu žensku brigadu.
Ženske su njihove sposobne i mlade,
pa zavode sve brigade.
Brigade i komandire naše
na muke stavljaše.
Stavljaše ih na teške muke,
da neznaju šta da rade od bruke.
Kud češ veće bruke, kada rade i
lome pijuke.
Pijuke lome sve zbog bede
jer devojke više od njih vrede.
Tu je glavna komandirka
koja svira i Zoranu sve diktira,
kako treba sve da radi
i nju mladu da zavodi.
Posvadaše se Zoran i Goca,
mlada propade pomorščakova brigada.

Mojemu brigadirju

Volim te, voleću te.
O, to znaš i nikad ne zaboravljam.
ludo te volim.
Ja, a za tebe neznam.
Eto to ti htedoh reći.
Ne znam zašto.

i ne mogu ti reći.
Ako ikad zaboraviš na mene,
nemoj da to osjetim.
eto, to sam ti htjela reći jer se
rastanak primakao.
Utihehu trebam, gde da je nadžem?

Večer z Šifrerjem

V petek 24/6-1983 nas je obiskal Andrej Šifrer, priljubljen slovenski pevec. Njegovega koncerta so se udeležili tudi domačini, s katerimi smo se brigadirji še bolj zblížili. Večer z njimi je bil zelo prijeten. Enourni koncert je kar prehitro minil. Navdušenja nad njegovimi skladbami je bilo veliko ne samo med Slovenci, temveč tudi med ostalimi.

Takih in podobnih večerov si želimo brigadirji skupaj zbrani, nasmejanji in s pesmijo na ustih. Tudi disco večeri postajajo vse bolj zanimivi, a žal čas hiti in iztekajo se zadnji dnevi brigadirskega življenja. Lepi spomini bodo ostali v nas in sklenjena prijateljstva ne bodo nikoli pozabljena.

Pohod

Pohoda, katerega smo se udeležili, je prinesel prvo mesto moji skupini. Steza je bila dolga 3 km. Pohod je bil dobro organiziran, vendar pa je bilo premalo reševanja in preveč merjenja azimuta. Na prvi postaji smo imeli streljanje. Streljali smo trije, vsak s petimi metki. Na drugi postaji je bilo metanje bomb. Vsak je imel na razpolago dva meta in najboljši met se je zabeležil. Javiti smo se morali na vsaki kontrolni postaji in s podpisom kontrolorja nadaljevati proti cilju. Med potjo smo rešili vprašanja iz samoupravljanja. Na cilju smo vse skupaj oddali. Zvečer pri spuščanju zastave smo izvedeli za rezultate. Zmago smo navdušeno pozdravili.

Peker s 2:0. Prav tako kot v prvi tekmi, ki se je končala s 3:1 za goste, je odločila boljša tehnična pripravljenost in izkušnost nogometašev Peker, za katero igra tudi bivši nogometaš Maribora Horjak.

Strelca za domačine sta bila Plohl, ki je zatresel mrežo gostov v prvem polčasu in Misja, ki je postavil končen izid deset minut pred koncem srečanja.

Nogometaši Peker so se s tem najverjetneje že uvrstili v drugo slovensko nogometno ligo, saj je nastop ekipe Ljutomera v kvalifikacijah negotov.

Postava Gerečje vasi: Lešnik, Rozman, Mahberger, Štajner, Žitnik, Majcen, Turšek, Hertič, Drevenšek, Vogrinec, Radolič, Kirbiš (Štajner). Milan Zver

SAH

PO PRIČAKOVANJU CIGAN

Na 35. republiškem prvenstvu za mladince v šahu, ki poteka v domu učencev v Ptuj, vodi po nepopolnem 10. kolu favorit prvenstva Cigan, član Radenske, ki je zbral 8 točk. Zelo dobro igra tudi Ptujčan Brglez, ki je trenutno na drugem mestu skupaj z Mikecom. Za vodilnim Ciganom zaostajata le pol točke. Brglez se tako ponuja lepa priložnost, da ponovi ali izboljša uvrstitev: iz lanskega prvenstva, ko je bil tretji.

O končnih rezultatih letošnjega republiškega prvenstva za mladince v šahu bomo poročali v naslednji številki Tednika.

Milan Zver

SPORTNO DRUŠTVO TRZEC

TURNIR V MALEM NOGOMETU

Sportno društvo Trzec je aktivno tudi v poletnih mesecih, med drugim organizirajo vsako leto julija turnir v malem nogometu. Takšen turnir bo tudi v nedeljo, vendar na asfaltnem igrišču v Vidmu. Pričetek turnirja bo ob 8. uri, organizatorji pa so pripravili za zmagovalne ekipe lepe nagrade. Prvouvrščena ekipa bo prejela komplet nogometnih dresov in pokal, drugo in tretjevrščena pa nogometni žogi. Nagradjen bo tudi najboljši strellec in najboljši vratar turnirja ter najbolj disciplinirana ekipa.

Prihodnjo nedeljo, 17. julija pa bo v Trzcu slovesnost ob otvoritvi razširjenega predeleja nogometnega igrišča, ki so ga prizadevali člani društva urediti s pomočjo TOZD Vodnogospodarska enota Drava iz Ptuja. Potrebno je omeniti tudi najbolj prizadevne člane društva. Že deset let društvo uspešno vodijo Janko in Jože Klinc ter Franc Skuk.

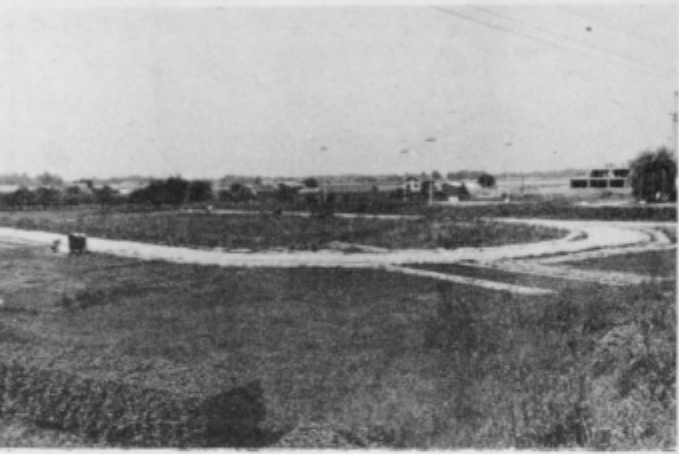
Po otvoritvi igrišča se bodo na njem pomerili ženski nogometni ekipi Tržca in Pobrežja, po tem pa bo velika zabavna prireditev, na kateri bo igral ansambel Savinjskih sedem — ta ansambel je uspešno nastopil tudi na več ptujskih festivalih. Izkupiček prireditve bo namenjen za nakup potrebne opreme za nastope v A medobčinski ligi.

JB

Obrambni dan

V soboto 25/6-1983 smo imeli obrambni dan. Obiskali smo vojašnico v Ptuj, kjer smo si ogledali orožje in film o diverzantih. Posebno pozornost pa je zaslužil risani film o vojaškem življenju. Po ogledu vojašnice smo se vrnili v naselje, kjer se je začel orientacijski pohod. Tekmovanja se je udeležilo 16 ekip. Zmagala je naša ekipa MDB Partizanov pomorščakov, druga je bila ekipa MDB Džemal Bijedić, tretja je bila ekipa MDB Trepča, četrto mesto je zasedla ekipa MDB Ljubo Šercer. Popoldne smo odšli v Mostje, kjer smo si ogledali spomenik posvečen v spomin na Lackovo četo. Tovariši iz Ptuja nas je seznanil z zgodovino NOB v Slovenskih goricah. Svojo pripoved je zaključil z besedami „čuvajte bratstvo in enotnost.“

OBNOVA ATLETSKEGA POLIGONA

V športnem parku pri Veliki Nedelji obnavljajo atletski poligon s katerim bodo izboljšali pogoje za vadbo učencev in športnikov. Poligon ima 250 metrov krožne steze, stometrsko stezo za sprinterske discipline ter površine za vse vrste metov in skokov.

Tekst in foto: I. kotar

Po supešnem nastopu v sezoni

Po končanem spomladanskem prvenstvu, ki je zadovoljila igralce, seveda pa tudi navijače sledi nogometni predah. Seveda pa ne bodo člani NK Markovci mirovali. Po uspešno odigrani sezoni, se še pripravljajo na pričetek nove. V naslednjem letu imajo tudi željo, da obnovijo igrišče, ki je vse kot prej primerno za igranje.

Besedilo in posnetek: Jože Voglar

Člani nogometnega kluba Markovci.

NOVO V PONUDBI PTUJSKIH TOPLIC

KOPALNI VLAK IZ MARIBORA

Bencinska kriza se odraža tudi na obisku Ptujskih toplic. Opaziti je namreč, da pada število obiskovalcev — kopalcev iz smeri Maribora. Zato so se predstavniki mariborskega TTG-eja in Ptujskih toplic dogovorili za uvedbo kopalnega vlaka Maribor—Ptuj. Prvič je vozil že drugega julija. Po dogovoru bo vozil ob sobotah, če bo zanimanje, pa tudi ob nedeljah. Dodatni vagoni so priključeni rednemu vlaku, ki odpelje iz Maribora v soboto zjutraj ob 8,10 in pripelje v Ptuj ob 9,05. Tam pa goste počaka avtobus in jih odpelje v Ptujске toplice.

Cena je zelo ugodna, saj znaša le 220 dinarjev. Zajema pa stroške prevoza, obiska v toplicah in toplo malico.

V toplicah na bodo v prihodnjih dneh uredili tudi camp, ki bo namenjen vsem kategorijam obiskovalcev. Tako zadreg v bodoče ne bi smelo biti, če bi se prikolničarji in drugi obiska željni gostje želeli zadržati v toplicah.

MG

ŠE O UDELEŽBI PTUJČANOV NA OBRITNIŠKIH IGRAH

Ze v prejšnji številki smo zapisali, da so ptujski obrtniki in pri njih zaposleni delavci na šestih športnih igrah zveze združenj obrtnikov Slovenije zasedli odlično peto mesto. Tokrat jih predstavljamo na sliki.

Cenprav je že napočelo dopustniški čas, so se Ptujčani določili, da bodo pridno trenirali, saj jih v začetku septembra letos čakajo športne igre v Celju, ki so stalni spremljevalec tradicionalnega obrtnega sejma. Letos bodo že 16. po vrsti. Upamo, da bodo tudi na slednjih igrah uspešni.

MG

foto: Kosi

NOGOMET

VERŽEJ : DRAVA 3:3

V počastitev dneva borca sta se v Veržaju srečali enajsterici ptujске Drave in Veržaja, ki nastopa v pomurski nogometni ligi. Pred 400 gledalci se je tekma končala neodločeno. Strelci za Dravo so bili Planjšek, Maučec in Kozjak.

Velja omeniti izredno organizacijo in lep sprejem, ki so ga bili deležni nogometaši Drave.

Milan Zver

TEČAJ ZA INŠTRUKTORJE NOGOMETA

Medobčinska nogometna zveza Ptuj in Društvo nogometnih trenerjev Ptuj bosta od 25. do 28. avgusta organizirali tečaj za inštruktorje nogometa. Tečaj bo vodil magister Verdenik iz Fakultete za telesno kulturo v Ljubljani, ki je skupaj z dr. Elsnerjem edini tovrstni strokovnjak pri nas.

Po letih 1980 in 1981 bo to že tretji tečaj za inštruktorje nogometa v Ptuj. V prostore telesno kulturnih organizacij v Ptuj je doslej prišlo 23 prijav.

Da se nogometu v naši občini v zadnjem času posveča precej pozornosti, potrjuje tudi pionirska nogometna šola, ki jo vodijo trenerji nogometnega kluba Drava. Šola poteka ta teden na stadionu NK Drave.

Milan Zver

GEREČJA VAS TUDI V DRUGO NEUSPEŠNA

Tudi v drugi tekmi v kvalifikacijah za drugo slovensko nogometno ligo so nogometaši Gerečje vasi izgubili v Limbušu s tamkajšnjo ekipo

V PTUJSKI PETOVIJI PRIČENJAJO SEZONO VLAGANJA

Še ta teden bodo v TOZD živilska industrija Petovija pričeli letošnjo sezono vlaganja: najprej bodo vlagali kumarice. Predvidevajo, da bodo vložili okrog 900 ton. Po dogovoru bo kmetijska druga Ptuj prek svojih kooperantov zagotovila 850 ton potrebnih surovin.

Kumara na sliki sicer ni za vlaganje, vzbujaja pa spomine — po nekoč velikih žemljah.

Še podatek. zrasla je na vrtu v Peršonovi ulici 7 v Ptuj pri Tetičkovičevih.

Kumara, ki izgleda kot žemlja iz »dobrih starih časov«

foto: JOS

MG

TV spored

TV LJUBLJANA

PETEK: 8. JULIJA:
18.15 Poročila; 18.20 Domači ansambl: 30-letnice Avsenikov; 18.50 Tarzan, ameriška risana serija; 19.15 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik I; 19.55 Vreme; 20.00 Rockfordovi dosjeji, ameriška nanizanka; 20.50 Zrcalo tedna; 21.10 Nočni kino: Družabnika, ameriški film; 22.40 TV dnevnik II.

SOBOTA: 9. JULIJA:
17.00 Poročila; 17.05 Tarzan, ameriška risana serija; 17.30 Dolgo iskanje: Vprašanje ravnotežja, ponovitev angleške dokumentarne serije; 18.30 Galaktika, ameriška nadaljevanka; 18.15 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Za pest dinamita, italijanski film; 22.15 Dober večer, zabavnoglasbena oddaja; 23.00 Poročila.

NEDELJA: 10. JULIJA:
9.15 Poročila; 9.20 Živ-zav, otroška matineja; 10.05 Kapelski kresovi, nadaljevanka TV Zagreb; 11.20 625-oddaja za stik z gledalci; 11.35 Čez tri gore: Gorenjevaški oktet; 12.00 Ljudje in zemlja; 13.00 do 13.05 Poročila; 15.30 Visok pritisk, zabav. glasb. oddaja TV Koper; 16.20 Poročila; 16.25 Dr., jugosl. film; 17.50 Športna poročila; 18.05 Spomini na Sutjesko, 2. del dokum. odd.; 18.55 Ne prezrite; 19.10 Risanka; 19.21 TV in radio nocoj; 19.23 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 M. Udovički: Zemlja, drama TV Novi Sad; 21.20 Izviri-Istra: Naše mesto, dok. serija TV Zagreb; 21.45 Športni pregled; 22.15 Poročila.

PONEDELJEK: 11. JULIJA:
18.10 Poročila; 18.15 Neko po-

letje, otroška naniz. TV Skopje 18.45 Glasba za mlade; 19.15 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik I.; 19.55 Vreme; 20.00 M. Kmecl: Intervju, predstava SNG Maribor; 20.55 Odmeki 60-letih let; 2. del angleške zabav. glasb. oddaje; 21.45 TV dnevnik II.

TOREK: 12. JULIJA:
18.05 Poročila; 18.10 Sedem stopnic do glasbe: Dva Zmerjavca; 18.30 Od vsakega jutra raste dan; Žiri; 19.00 Knjiga; 19.15 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik I.; 19.55 Vreme; 20.00 Strogovi, sovjet. nadaljevanka; 21.05 Aktualno; 22.05 TV dnevnik II.

SREDA: 13. JULIJA:
18.10 Poročila; 18.15 Vojvodinski zbori: Komorni zbor Glasbene mladine, TV Novi Sad; 18.45 Mozaik kratkega filma: Zgodba o bojni ladji Wasa, švedski film; 19.15 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik I.; 19.55 Vreme; 20.00 Film tedna: Zasebno življenje, sovjet. film; 21.35 Kulturne diagonale; 22.20 TV dnevnik II.

ČETRTEK: 14. JULIJA:
17.40 Poročila; 17.45 Mogočno morje: Žetev, angl. dokument. serija; 18.45 Glasba starega Jadrana: Hvar; 19.15 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik I.; 19.55 Vreme; 20.00 Tom, Dick in Harriet, angl. zabavna serija; 20.25 Mogočni mikro: O strojih in denarju, angleška poljudnoznanstvena serija; 20.55 Koncert zbora »Obala« iz Kopra; 21.40 TV dnevnik II.

mali oglasi

ISČEM frizersko pomočnico. Frizerski salon Tatjana Fenos, Ptuj. FRIZERSKI salon Tatjana Fenos obvešča, cenjene stranke, da od 1. julija pa do 31. avgusta posluje z novim delovnim časom od 7. do 17. ure.

UGODNO prodam spalnico, ogled od 16. ure dalje. Janez ZEBEC, Gregorčičev drevored 9, Ptuj III. nad.

PRODAM dve okni z roletto 120 krat 60, tel. 772-501 interna 12.

PRODAM 80 basno harmoniko MELODIJA, Marjan TAŠNER, Dolič 36, Destričnik.

PRODAM dobro domače vino. Herman TIRŠ, Placar 29, Destričnik.

GOSTILNA VRBNJAK Juršinci zaposli s 1. avgustom kuharico. Vse ostalo po dogovoru.

PRODAM 7 mesecev brejo telico. Feliks Caf, Grajenščak 98.

PRODAM RABLJENO SPALNICO in zamrzovalno skrinjo — potrebna manjšega popravila. Stanko Krajnc, Cankarjeva 11, Ptuj.

PRODAM kvinton po 25,- din in posestvo z 3 ha zemlje. Vidovič, Lancova vas 85, Videm pri Ptuj.

PRODAM osebni avto Wartburg po delih. Ogled v soboto in nedeljo. Homicki, Podlehnik 16.

PRODAM kosilnico BCS v dobrem stanju. Franc Hojnik, Brezovci 10, Polenšk.

ISČEM VOZNIKA za valjara BOMAGA, zaposlitev takoj, tel. 773-268.

PRODAM 6300 komadov bele fasadne opeke po zelo ugodni ceni. Cestnik, Mejna cesta 36, Ptuj—Turnišče.

PRODAM osebni avto VW 1300, letnik 1970, Franc Podgoršek, Sovjak 17, Trnovska vas.

Dežurstvo prehrabnih trgovin

SOBOTA, 9. julija 1983
prodajalni KOLONIALE in KEKEC

SOBOTA, 16. julija 1983
prodajalni PROTJOŠNIK in JELEN

OŠ Slovanjgoriške čete Juršinci objavlja prosta dela in naloge 1 učitelja za razredni pouk, s polnim delovnim časom, za nedoločen čas.

Delovno razmerje se sklene 1. 9. 1983. Prijave z dokazili o izobrazbi pošljite v 15 dneh po objavi na naslov šole.

UGODNO PRODAM RENAULT 4 TL, letnik 1979. Marjan Golob, Apače 245, Lovrenc na Dr. polju.

NUJNO iščem sobo in kuhinjo v Ptuj ali bližnji okolici, vzamem tudi v najem, tel. 22-961 interna 498.

UGODNO PRODAM AVTO GS, letnik 1980, prevoženih 19.000 km. Vprašajte Zagrebška 59, Ptuj tel. 771-379.

ISČEM varstvo za 1 leto starega otroka. Finžgar, Kraigherjeva 29 Ptuj, tel. 773-021.

POCENI PRODAM hladilnik. Emeršič, Čufarjeva 16, Naselje bratov Reš, Ptuj.

PODPISANA Matilda Kozoderc iz Podlož 16, Ptujška gora prepo-vedujem prodajo traktorja in njegovih priključkov sinu Alojzu KOZODERCU, ker sem lastnica sama. Matilda Kozoderc, Podlož 16, Ptujška gora.

ISČEM varstvo za 2 do 3 krat tedensko v popoldanskem času. Ostalo po dogovoru. Naslov v upravi.

PRODAM leseno prešo, dobro ohranjeno in menjam novo žensko kolo 28 cca za 24 cca — številka plašča. Franc Kolednik, Jadranska 7, Ptuj.

ŽELIM spoznati žensko od 60 do 70 let, ki ima svoje stanovanje in manjšo pokojnino. Prosim za pisne ponudbe. Naslov v upravi.

UGODNO PRODAM osebni avto NSU 1000 za dele ali celega, tel. 771-718.

kino

Četrtek, 7. in petek, 8. julija: GNEČA V AFRIKI italijanska barvna komedija; sobota, 9. in nedelja, 10. julija: V ZMAJEVEM GNEZDU, hongkongski barvni karate film; v soboto ob 21. in v nedeljo ob 19. in 21. uri bo BRUNHILDA IN KRIEMHILDA, zahodno-nemški barvni erotični film; torek, 12. julij: KRALJ BOKSARJEV, hongkongski barvni film; sredo, 13. in četrtek, 14. julij: KORENI DOZDEVANJA, ameriška barvna srhljivka.

Komisija za MDR pri OŠ bratov Štrafela, Markovci, razpisuje dela in naloge

računovodje šole
za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.
Nastop službe 1. september 1983, 3-mesečno poskusno delo.

Pogoji: — končana srednja ekonomska šola;
— zaželele so tudi delovne izkušnje na podobnem delovnem mestu.

Rok za prijavo na razpis je 15 dni po objavi v Tedniku. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 20 dneh, po izteku razpisnega roka.

LOVSKA DRUŽINA „BORIS KIDRIČ“ Kidričevo

vabilo

v soboto, 16. julija 1983 ob 18. uri na lovsko veselico v lovskem domu v Zg. Hajdini. Poskrbljeno bo za lovske specialitete in domačo kapljico. Igral bo ansambel TORNADO.

Komisija za delovna razmerja pri Srednješolskem centru Ptuj, DSSS objavlja prosta dela in naloge:

1. hišnik — mizar — za nedoločen čas
Pogoj: KV mizar
poskusno delo 3 mesece

2. Laborant fizike — za nedoločen čas
Pogoj: — elektrotehnik
— poskusno delo 3 mesece

3. Pripravnik v knjigovodstvu za določen čas
Pogoj — ekonomski tehnik

Pod razp. št. 1 nastop dela takoj, pod zap. št. 2 in 3 s 1. 9. 1983.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 15 dni na Delovno skupnost. Prošenj, ki bodo brez ustreznih dokazil ne bomo upoštevali. Prosilci bodo dobili odgovore v 15 dneh po izbiri.

KZ KMETIJSKA ZADRUGA PTUJ

Komisija za delovna razmerja KZ Ptuj oglašča dela in naloge: vodenje pravnih del za nedoločen čas.

Pogoji: visoka ali višja izobrazba pravne smeri in 1 oz. 3 leta ustreznih delovnih izkušenj.

Kandidati vložijo prijave z dokazili v roku 8 dni od objave na naslov: Kmetijska zadruga Ptuj, Titov trg 12.

O izbiri bodo obveščeni v 15 dneh po preteku roka za prijavo.

POPRAVEK V RAZPISU
V razpisu Kmetijske zadruge Ptuj, objavljenem v 25. številki Tednika na 2. strani se pod naslovom delovne naloge INTERNA KONTROLA IN ORGANIZACIJA DELA pod točko 4. pravilno glasi: DELOVNE NALOGE ZA NEDOLOČEN ČAS.

V SPOMIN

5. junija je minilo eno leto bridke žalosti odkar nas je v najlepšem cvetu mladosti komaj napolnjenih 20 let tragično za vedno zapustil nadvse dragi sinko, bratec, bratranček in vnuček

Miran Hameršak

rojen 1962. leta, doma iz Kicarja, nazadnje stanujoč v Nemčiji, kjer je tudi pokopan.

Žalujoči: mami in očka, sestra in bratec, zaročenka Klaudia Heinr ter vso sorodstvo.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše drage žene, mame in stare mame

Ane Marušek

iz Hajdine

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, posebej še sosedom za vso pomoč, ki ste nam jo nudili, za darovano cvetje in izraženo sožalje. Prav tako se zahvaljujemo g. duhovniku za opravljen obred in pevcem za odpete žalostinke.

Žalujoči: mož Rudolf, hčerki Anica in Malčka z družinama

ZAHVALA

Ob prerani izgubi drage hčerke, žene, mame, sestre, tete in botre

Frančiške Horvat

Kukave 54

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, jo spremljali na njeni zadnji poti, darovali vence in cvetje ter za pisna in ustna sožalja. Iskrena hvala gospodinu KS Juršinci, gospodu župniku za opravljen obred in pevcem.

Žalujoči: mož Franc, hčerki Darinka in Ivanka, sin Milan, mama, sestra in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob kruti resnici, usodi in izgubi naše drage ljubljene hčerkice, sestrice, vnukinje, pravnuke in nečakinje

Doroteje Bolcar

iz Spuhlja 99

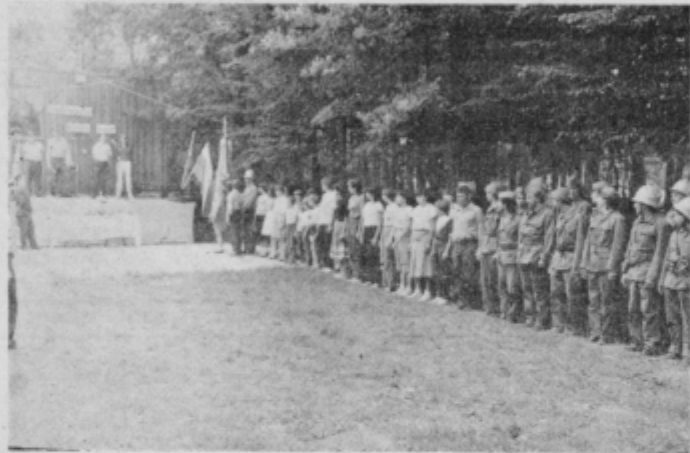
se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, mladincem in mladinkam, ki ste jo pospremili na njeni mnogo prerani zadnji poti. Hvala gospodinu KS Spuhlja, darovalcem vencev in cvetja, gospodoma župnikoma za opravljen obred ter zdravniškemu osebju.

V globoki žalosti: mamica, atek, bratec Aleksander in ostalo sorodstvo

USPELO REPUBLIŠKO TEKMOVANJE GASILCEV

Številnim prireditvam v počastitev dneva borca so se v nedeljo, 3. julija pridružili še člani gasilskega društva Sobotinci, ki so ta dan pripravili tradicionalno republiško tekmovanje gasilcev za pokal Slovenskogrške-Lackove čete. Prireditve sodi tudi v okvir praznovanja 8. avgusta praznika občine Ptuj, povezali pa so jo s praznovanjem 35-letnice delovanja društva.

Zal se je od 38 pisemno prijavljenih ekip tekmovanja udeležilo le 17 desetin, kar pa ni skalilo kvalitetno pripravljenega tekmovanja. Članice in člani so se med seboj pomerili v trodelnem napadu (vaji 3/1 a) in v štafeti

Najbolje uvrščene gasilske desetine ob razglasitvi rezultatov

s prenosom raporta. S tekmovanjem so pričeli že ob osmih zjutraj, končali pa nekaj pred dvanajsto.

Svečana razglasitev rezultatov je bila na popoldanski slovesnosti, ko je postrojene tekmovalce in občane najprej pozdravil predsednik domačega GD, Janez Plohl. Govoril je o začetkih in razvoju sobotinskih gasilcev ter o težavah skozi katere so se v tem času prebijali. Slavnostni govor pa je imel predstavnik pokrovitelja SO Ptuj, Stanko Meglič, načelnik oddelka za ljudsko obrambo. Poudaril je vse večji pomen gasilstva v naši družbi in opozoril na grozljive številke povzročene materialne škode od požarov. V Jugoslaviji smo v letu 82 imeli zaradi 11.688 požarov škode za okrog 4 milijarde. V ptujski občini pa smo v prvih treh mesecih leta 83 zabeležili materialno škodo od požarov za blizu 2 milijona din. Kako pomembno vlogo imajo pri preprečevanju požarov gasilska društva, tega ni treba posebej poudarjati, čeprav bi bilo bolje, da bi pri občanih dvignili požarno varnostno in samozaščitno kulturo.

Sledila je svečana razglasitev rezultatov republiškega tekmovanja ter podelitev pokalov in priznanj. V konkurenci članice je sodelovalo 5 desetin, prehodni pokal pa so osvojile članice GD Zagorje, ki so se uvrstile pred članice GD Bukovci in Stoperce. Med člani pa se je pomerilo 12 desetin, zmagali pa so člani GD Hajdine, pred GD Pobrežje pri Mariboru in IGD Novotek iz Novega Mesta. Svoje praznovanje so Sobotinci gasilci zaključili z zabavnim večerom, na katerem je številne obiskovalce zabaval ansambel Podravci.

M. Ozmec

Jubilej gasilskega društva Grabšinski breg

Bila je sobota, 18. junija, ko so se kmalu po 15. uri začele zbirati množice krajanov pri gasilskem domu GD Grabšinski breg v Gornjih Oblakih. Vse več je bilo tudi uniformiranih gasilcev in gasilk, gasilskih avtomobilov in praporov. Kaj tudi ne, saj so se odzvali vabilu v počastitev 44. obletnice delovanja GD Grabšinski breg kar iz enajstih gasilskih društev: Gabernik, Vitomarci, Stara gora, Kicar, Dornava, Zamenci, Markovci, Polenšak, Trnoci pri Tomažu in s Ptujke gore. Prijetno vzdušje je ustvarjal tudi domači ansambel »Interval« s 14-letno pevko Ireno Germinovo. Ta ansambel je stalni gost gasilcev, saj ima vaje po trikrat tedensko v gasilskem domu Grabšinski breg.

Velja še zapisati, da v zgodnjih jutranjih urah prireditveni prostor še sploh ni kazal, da bo tam kaka prireditev. Po sedmi uri pa so prijele za delo številne krepke roke domačinov, postavili so prireditveni oder s tribuno, rasle so vrtnice mize in klopi, stojnice, kuhinja, postavili so ogradio za električno napeljavno, slavoloke z napisi, uredili vse potrebno za srečolov itd. Za vse to so gasilci na tem območju usposobljeni in imajo tudi osebe za strežbo v skladu s sanitarno-zdravstvenimi predpisi. Vse te številne roke, posamezniki in skupine so se kot ura točno vrtele tako, da je bilo do 14. ure vse pripravljeno na prireditev.

V začetku prireditve so izvedli častno gasilsko parado, ki jo je vodil poveljnik gasilskega centra Dornava. Za tem je predsednik GD Grabšinski breg Stanko Holc začel slavnostno prireditev in pozdravil navzoče, zlasti goste in predstavnike javnosti. Slavnostni govornik je bil Janko Matjašič, predsednik skupščine KS Juršinci, ki je bila tudi pokrovitelj prireditve. Za tem so svečano izročili svojemu namenu prenovljen gasilski avtomobil, ki ga je gasilsko društvo kupilo s pomočjo Občinske gasilske zveze Ptuj.

Jubilejno poročilo o delovanju gasilskega društva v obdobju 1939—1983 je prebral ustanovni član društva in priznani gasilski veteran na tem območju Franček Holc. V poročilu je nadvse slikovito prikazal razvoj gasilstva na območju Slovenskih goric in način gašenja požarov pred več kot 40 leti (Zal nam omejen prostor onemogoča, da bi nekaj odstavkov iz tega poročila objavili — op. ured.).

Za konec slovesnega dela prireditve je desetina pionirjev — članov GD Grabšinski breg nadvse uspešno izvedla manever dvodelnega napada na požar.

Franček Holc

ZAKAJ KRAJANI SESTERŽ SE NIMAJO VODE?

(Odgovor na članek v Tedniku št. 24)

Vodooskrba »Sesterž« je sestavni del vodovodnega sistema Ptujka gora — Savinsko. Sistem predstavlja II. tlačno cono s prečrpavanjem prek prečrpalnice hidroforškega tipa v Podložah s posameznimi vejami cevovodov v smeri proti Ptujski gori, proti Savinskemu, proti Sesteržam in Podložam (prek razbremenilnika) in proti vodohranu Majšperk. Vitalni del sistema je poleg cevovodov, razbremenilnika in vodohrana Majšperk prečrpalnica Podloža. Sistem prečrpavanja vode iz 1. v 2. tlačno cono je hidroforškega tipa s predvideno postajo HP 818 3 VC 250/7 TT proizvajalca Elektrokovina Maribor. Zrudi zniževanja hidravličnega pritiska na odseku v smeri Sestrž je na tej veji predviden razbremenilnik, na objektu vodohran Majšperk pa je dotok vode uravnavan z elektromotornim ventilom.

Izvajalec del Komunalna, gradbeništvo in promet Ptuj, TOZD Nizke gradnje in hidrogradnje in investitor Samoupravna komunalna skupnost občine Ptuj sta se z ločenima izvajalskima pogodbama dogovorila za izvedbo montažnih del za cevovode in ločeno izvedbo montažnih del na objektih (prečrpalnice, razbremenilnik) — pogodbi št. 31/82 in 32/82. Izvajalec je zagotovil investitorju še blagovni kredit iz lastnih sredstev v višini okoli 1.800.000 din.

Zaradi narave dela, vključitve MDB v izvajanje zemeljskih del, so bila primarno izvedena dela na cevovodih. Montažna dela na prečrpalnici pa so zaradi neizvedenih hidropostaj Elektrokovine, zakasnila za 7 mesecev.

V času od 1/5 do 31/5-1983 je izvajalec poskusno aktiviral omrežje Podloža—Sesterž z obstoječimi črpalkami, ki sicer zagotavljajo redno dobavo vode za naselja Sesterže, Podloža, Med-

vedce in vodohran Majšperk, ne omogočajo pa dobave vode v Zg. Savinko in Ptujsko goro. S priključitvijo HP postaje smo morali izvršiti prevezavo navedenega omrežja na zgoraj opisan vodooskrbni sistem. S tem pa smo začasnno prekinili redno dobavo vode tem naseljem.

Namesto v avgustu 1982, kot je bilo z dobaviteljem opreme prvotno dogovorjeno, je naročnik prevzel HP postajo konec februarja 1983. Dne 31/5-1983 je Elektrokovina napravo priključila na omrežje, vendar je že naslednji dan prišlo do prve okvare in te so se kljub angažiranju servisne službe večkrat ponavljale. Manjkajoči rezervni deli so do danes onemogočili usposobitev HP postaje za nemoteno delovanje. Obstajajo poročila o obisku in delu servisne službe, ki navedeno nesporno potrjuje.

Razen težav z dobavo in delovanjem HP manjkata izvajalcu še dva bistvena elementa za nemoteno delovanje celotnega sistema t. j. elektromotorni zasun na objektu vodohran Majšperk ter dodatna (požarna) HP v prečrpalnici Podloža.

Zaradi nedelovanja HP niso bila dokončana montažna dela na cevovodu, saj brez vode ni bilo mogoče zaključiti izpiranje cevovoda, tlačnega preizkusa, dezinfekcije in klornega šoka z atestom.

O problematiki smo na medsebojnih srečanjih podrobno informirali tako naročnika del kot tudi uradne predstavnike KS Majšperk. Napačna razlaganja na terenu so plod kontaktiranja krajanov z delavci naše TOZD, ki pa seveda niso vedno in v celoti seznanjeni z vso problematiko, katera spremlja proizvodni proces v času, ko razmere v gospodarstvu onemogočajo nemoten potek

proizvodnje, predvsem glede na pravočasno zagotavljanje reprodukcijskega materiala. Ob otvoritvi cevovoda smo opozorili bodoče koristnike vode na dejstvo, da objekt žal še ni zaključen in da morajo računati z občasnimi prekinitvami redne dobave.

Pri samem izvajanju del se seveda ne sklicujemo samo na objektivne težave, ki so nas spremljale, saj se žal tudi pri nas srečujemo s posameznimi primeri neodgovornega obnašanja do dela in družbenega premoženja. DPO, samoupravni organi in vodstvo tako DO, kot tudi TOZD se s temi problemi dovolj ukvarjamo in ugotavljamo, da se je stanje v primerjavi s preteklostjo že popravilo.

Glede materiala, ki je bil depoiniran ob trasi cevovoda še ne pomeni, da je završen, ker sma-

tramo, da je bil v dogovoru s krajanom dovolj zavarovan in vedno pri roki instalaterjem, saj je nemogoče v vsakem času in za vsako količino posebej organizirati pravočasno dostavo na gradbišče. Glede primerjave izgradnje obeh cevovodov (v občini Slovenska Bistrica in našim) poudarjamo, da primerjava ni možna, ker gre tehnično gledano za dva povsem različna sistema. V Sesteržah ne gre le za veje cevovoda, ampak za celotni vodooskrbni sistem II. tlačne cone, v katerem morajo vsi elementi delovati brezhibno.

Upamo, da smo s pojasnilom dovolj jasno nakazali problematiko, istočasno pa zagotavljamo, da bo sistem vodovodnega omrežja deloval nemoteno, ko bo izvajalec črpalk Elektrokovina Maribor odpravil napake na svojem izdelku.

TEHNIČNI SEKTOR
D. O. KGP PTUJ

Program srečanj realiziran

Občina Šmarje pri Jelšah je bila minuli petek gostiteljica koordinacijskih odborov bratskih občin SR Hrvatske in Slovenije. Na skupni seji so ocenili opravljeno delo in ugotovili, da je sprejeti program, razen v nekaterih posamičnih primerih, v celoti uresničen. Seveda bodo do konca leta izpeljali še tiste aktivnosti, ki so doslej izostale.

Po rednem programu bo prva večja manifestacija Dan bratstva in prijateljstva, ki jo bo v okviru tedna kajkavske kulture organizirala občina Krapina. Na tej prireditvi, ki bo 9. septembra v Krapini, bodo sodelovale pihalne godbe in folklorne skupine iz Koprivnice, Ormoža, Ptuja, Slovenske Bistrice, Varaždina in domačini.

Odbor za informiranje in dokumentacijo je poročal, da je v pripravi Bilten bratskih srečanj. Gradivo je v glavnem že zbrano, zato računajo, da bo bilten izšel prve dni v avgustu. Tudi radijske oddaje »iz bratskih občin« so že dobro vpeljane.

Mladi prav tako izpolnjujejo svoje sprejete naloge. Trenutno je najpomembnejša naloga mladih, organiziranje mladinske delovne brigade »Bratstvo in prijateljstvo«, ki bo odšla na zvezno delovno akcijo v Osijek.

Razpravljali so še o kandidatih, ki naj bi prejeli plakete Bratskih srečanj. Sprejeli so tudi sklep, da se Ani Sukač iz Varaždina, eni od pobudnic bratskega sodelovanja, podeli ob njeni upokojitvi umetniška slika v spomin in zahvalo za velik prispevek na področju krepitve bratstva in enotnosti.

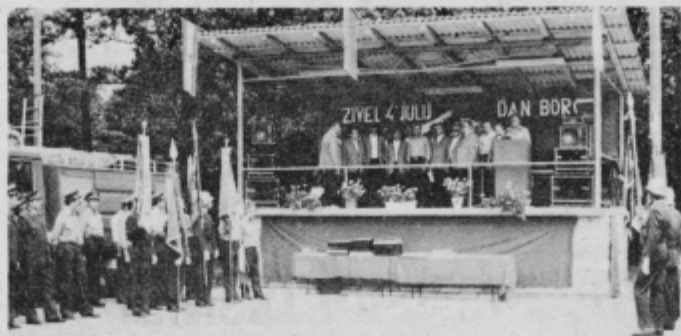
L. C.

HAJDINSKI GASILCI BOGATEJŠI ZA ORODNI AVTOMOBIL

Nedelja, 3. julija je bila za gasilce in krajanje Hajdine posebno svečana. Med bogato proslavo posvečeno dnevu borca so namreč prodali svojemu namenu kombinirani orodni gasilski avtomobil Tovarne avtomobilov Maribor.

Hajdinčani so nanj ponosni, saj je to najodobnejši avtomobil, na območju Gasilske zveze Ptuj.

Najrazličnejši priključki in oprema omogočajo uspešno pogasiti praktično vsak požar.

Gasilci z območja Hajdine so s svojo proslavo počastili Dan borca

Z BONI NA POČITNICE?

Težko je verjeti, da bo 40 litrov goriva, kolikor jih je na voljo za osebne avtomobile, dovolj za potovanje v obmorske kraje in nazaj. Sicer pa so razni strokovnjaki že računsko dokazali, da s tolikšno količino goriva Slovenci ne bomo letovali v Dalmaciji ali še bolj na jugu obale. Zato smo povprašali na republiški sekretariat za notranje zadeve, kako je z uporabo bencinskih bonov za tretje trimesečje. Povedali so, da lahko julijske bone uporabljamo v juliju, avgustovske v avgustu in septembrske v septembru — da ne bo nesporazumov!

Dodali pa so še, da nimajo nobenih navodil ali sporočil, da bi se utegnili kaj spremeniti. Glede na aprilске izkušnje pa pričakujejo, da bo koncem julija le prišlo do kakšnih »premikov«. Je že tako, da tudi državni mlini meljejo počasi in ob tem sploh ne upoštevajo, da sta na voljo le dva počitniška meseca. Pa tudi tega ne, da se večina državljanov odpravlja na dopust v juliju.

N. D.

ČRNA KRONIKA

V tednu od 28. junija so miličniki postaje milice Ptuj in oddelkov posredovali v petih prometnih nesrečah in pri tem zabeležili eno smrtno nezgodo, v kateri je izgubila življenje enoletna deklica, v ostalih nesrečah pa so bile 4 osebe lažje telesno poškodovane. Vzroki nesreč so bili neprevidnost in neprimerna hitrost, na vozilih pa je za okoli 20.000 din materialne škode.

— OM

osebna kronika

Rodile so:

Marijana Lovrec, Zlatoličje 95 — Mateja; Milica Petek, Mezgovci 24 — dečka; Danica Vrabl, Placarovci 27 — dečko; Marta Petek, Cvetkovci 44 — dečko; Mira Skok, Ilčeva 1 — Nino; Marijana Šlamberger, Zg. Hajdina 106 — dečka; Ida Horvat, Tomaž 30 — dečko; Marija Hiršim, Mali Okič 51 — dečko; Cecilija Hebar, Sp. Ključarovi 21 — dečko; Zora Kores, Zg. Jablane 8 — dečko; Marija Krajnc, Koračice 39 — dečka; Vilma Zajko, Zetale 66 — dečka; Dragica Vidovič, Stojnci 83 — dečko; Viktorija Princ, Videm 49 — Alenko; Slavica Pignar, Zamušani 16 — Aleša; Nežika Kovačič, Breg 54 — Boštjana; Helena Kolednik, Paradiž 62 — dečko; Anica Hrga, Šturmovci 20 — dečka; Silva Rankovič, Kvedrova 1 — Ano; Alenka Braznik, Ivanjkovci 7 — Renata; Ana Rajh, Pavlovski vrh 42 — dečka; Jožica Črnko, Čermojže 94 — Dejana; Anica Šoštarčič, Meljski hrib 41, Maribor — Sandija; Marijana Petek, Gorišnica 171 — dečko; Elizabeta Krampelj, Polešak 20 — Majo.

Poroke:

Rajko Kralj, Gomilškova 2 in Ivanka Sežerko, Nova vas pri Ptuj 97; Drago Kaučič, Kariževa 5 in Eva Vrečko, Osterčeva 6; Mirko Lenart, Nova vas pri Ptuj 72 in Sonja Mesarič, Starošince 1/b; Jo-

žef Stipetič, Ilčeva 12 in Ksenija Merc, Ilčeva 14; Janez Pernat, Mihovce 58 in Bernarda Zafošnik, Mihovce 41; Stefan Planinc, Naraplje 6 in Regina Lilienthal, Preetz, Löttingerstr. 21; Alojz Planinc, Naraplje 6 in Marija Salamun, Sitež 2; Janez Nedeljko, Savci 4 in Mata Slana, Polenci 27; Miljenko Bosak, Kidričevo, Ul. B. Kraigherja 25 in Zdenka Bek, Kidričevo, Ul. B. Kraigherja 25;

Umrli so:

Franc Trop, Školibrova 8, Ormož, roj. 1905, umrl 26. junija 1983; Marija Kelc, Nova cesta 5, roj. 1911, umrla 27. junija 1983; Janez Kacijan, Lancova vas 54, roj. 1940, umrl 27. junija 1983; Valentin Škvarc, Muzejski trg 2/a, roj. 1912, umrl 29. junija 1983; Justina Florjančič, Zihlerlova pl. 2, roj. 1897, umrla 26. junija 1983; Marija Kosi, Podgorci 20, roj. 1908, umrla 25. junija 1983; Marija Drobnič, Draženci 51, roj. 1905, umrla 1. julija 1983; Anton Krajnc, Kicar 84, roj. 1911, umrl 27. junija 1983;

TEDNIK

izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo vsi novinarji zavoda, direktor in glavni urednik FRANC LACEN, odgovorni urednik FRANC FIDERSEK, tehnični urednik ŠTEFAN PUŠNIK, novinarji: Jože Bračič, Nevenka Dobljekar, Majda Gozjak, Ludvik Kotar, Martin Ozmec in Marjan Šneberger. Uredništvo in uprava Radio-Tednik, telefon (062) 771-261 in 771-226. Celoletna naročnina znaša 450 dinarjev, za tujino 1.125 dinarjev. Ziro račun SDK Ptuj 52400-603-31023. Tiska ČGP Večer Maribor. Na podlagi zakona o obdajevanju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

emona merkur ptuj

BRAKO KAMP PRIKOLICE PRI VOLANU

emona merkur ptuj